

PEDAGOGICKÁ FAKULTA JIHOČESKÉ UNIVERZITY
KATEDRA HUDEBNÍ VÝCHOVY

**Jan Josef Božan: Slavíček rájský (1719), písňový
repertoár barokního kancionálu**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor: Michael Tröstl

Vedoucí práce: PhDr. Martin Horyna, Ph.D.

České Budějovice 2009

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

V Českých Budějovicích, dne 25. listopadu 2009

Hlavní poděkování patří PhDr. Martinu Horynovi, Ph.D. za jeho cenné rady, informace, zkušenosti a citlivý přístup při vedení této diplomové práce.

Také děkuji všem studentům navštěvujícím předmět Hudebně historický seminář a proseminář, kteří se podíleli na zpracování katalogu nápěvů.

Anotace

Jan Josef Božan: Slaviček rájský (1719), písňový repertoár barokního kancionálu

Tématem této práce je hudební stránka velkého barokního kancionálu sestaveného J. J. Božanem a vydaného v Hradci Králové v roce 1719. Kancionál obsahuje více než 800 písní. Tato práce odhaluje zdroje nápěvů a jejich vícehlasých úprav. Vyrovnává se s fenoménem systému nápěvných odkazů a statisticky zpracovává a hodnotí rozsah zapsaného a odkazovaného melodického materiálu.

Anotation

Jan Josef Božan: Slaviček rájský (1719), song repertory of baroque hymn-book

The theme of this work is the music bearing of large baroque hymn-book, which was put together by J. J. Božan. It was published in 1719 in Hradec Králové. The hymn-book contains more than 800 chants. This work discovers sources of tunes and their arrangements for more voices. It is facing up to phenomenon of tune's references and it statistically works up and judges range of written up and referenced melodious material.

Obsah:

1. Úvod

2. Teoretické informace

2. 1. Život Jana Josefa Božana
2. 2. Slavíček rájský
2. 3. Obsah kancionálu
2. 4. Uspořádání kancionálu

3. Nápěvy a jejich úpravy

3. 1. Unikátně zapsané nápěvy
3. 2. Prameny 16. století
  3. 2. 1. Bratrský kancionál
  3. 2. 2. Dačický žaltář
  3. 2. 3. Vodňanský kancionál
3. 3. Adam Michna z Otradovic
3. 4. Kancionál český Matěje Václava Šteyera
3. 5. Václav Karel Holan Rovenský: Capella regia musicalis
3. 6. Jiné tisky ze 17. století
3. 7. Periferní rukopisné kancionály 17. stol.
  3. 7. 1. J. Klabik: Kancionál český
  3. 7. 2. Rukopisný kancionál z Lochenic u Hradce Králové
  3. 7. 3. Rukopisný kancionál Pavla Bohunka z Rychnova nad Kněžnou

4. Odkazy

5. Závěr

6. Použitá literatura

Slaviček Rájský
Spunt... Anno 1719

Stromě Sivota/
Slávu Salava...

Worey Swentu
Anno 1780...

Prospěwujey!
 To gest:

Anno: 1719.

Kniha Pisebnj.

**Wzdyt Wobozie Wsich Swobozim S...
 Přemyslowáním obsahujey;**

Necolifo
**Sáxim Kostelnim při S...
 Spohodli/**

Alc iafé
**Gednomu každému k Potěssenj a prospěchu Duchownjmu / od ginud
 po rozdílne sebraná a spotášana:**

Ob
**Druzi Et hodneho Kneze Jana Jozefa Božana
 Saráre Chraustowského.
 Spówolením Duchowni Wrdnossk.**

W Hradcy Králowé nad Labem v W... 1719

1. Úvod

K důležitým památkám české hudby minulosti patří neodmyslitelně kancionály, sbírky duchovních písní. Byli to husité, kdo na začátku 15. století první přišli s myšlenkou na bohoslužbu ve srozumitelném jazyce, jejíž součástí by byl společný zpěv duchovních písní celou shromážděnou obcí. Písně tedy měly nahradit liturgický zpěv. Tím se jejich funkce lišila od jejich předhusitských vzorů, jakými byly nejstarší české písně *Hospodine pomiluj ny*, *Svatý Václave*, *Buóh všemohúcí* a *Jezu Kriste, štědrý kněže*, které bylo povoleno zpívat na okraji bohoslužby a při oficiálních příležitostech. V Čechách vyšel i první tištěný kancionál, a to již v roce 1501.¹ 16. století se pak stalo dobou, kdy své kancionály vydávaly nejen reformované církve, ale také katolíci a zpěv písní se stal běžnou součástí bohoslužby. Bylo konstatováno, že po rekatolizaci v pobělohorské době byl zpěv písní v kostele spíše tolerován. Bez ohledu na protestantský původ se stále opisovaly a znovu vydávaly písně z předchozího období a přibyla k nim i nová tvorba v moderním barokním stylu. K jejím hlavním autorům patřil kolem poloviny 17. století Adam Michna z Otradovic (1600–1676) a o několik desítek let později Václav Karel Holan-Rovenský (1644–1718). Zatímco Michna publikoval jen vlastní skladby, Holanův kancionál *Capella regia musicalis* z roku 1693 obsahuje vedle Holanovy tvorby řadu skladeb starších včetně Michnových, podobně jako Michna ve vícehlasé podobě nebo alespoň jako melodie opatřené generálbasovým doprovodem. Holanovým současníkem byl jezuita Matěj Václav Šteyer (1630–1692), pořadatel Českého kancionálu (1. vydání 1683), který obsahoval pouze jednohlasé nápěvy.²

Na tyto své předchůdce navázal Jan Josef Božan, pořadatel a zčásti snad i autor kancionálu *Slaviček rájský*, kterému je věnována tato práce.

Přestože význam kancionálů v rámci dějin české hudby je známý a byl jim věnován dílčí výzkum,³ řada otázek zůstává otevřena pro další bádání. Pokud se týká Božanova *Slavička rájského*, lze navázat na dvě práce z nedávné doby. V roce 1999 vyšla monografie zabývající se jeho textovou složkou.⁴ Přestože pracuje s písňovými texty, jakoby šlo o „básně“ a hudební stránku pomíjí, lze ji vzít za východisko pro další zkoumání, obsahuje totiž

---

¹ Jan KOUBA: *Od husitství k Bílé hoře*, Hudba v českých dějinách, Praha 1983, s. 110.

² Jiří SEHNAL: *Pobělohorská doba*, Hudba v českých dějinách, Praha 1983, s. 195

³ Kancionálům 16. století se věnoval především Jan KOUBA, kancionálům 17. století, zejména Michnovu dílu Jiří SEHNAL.

⁴ MALURA, J., KOSEK, P., *Slaviček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999

katalog textů a přehled pramenů, ve kterých se tytéž texty také vyskytují, včetně zjištěného autorství. Jde tedy o cenná svědectví o původu textů a jejich rozšíření. Diplomová práce R. Vondráčka se věnuje postním písním z kancionálu z teologického a hudebního hlediska.⁵

Na tyto práce bych chtěl v rámci své diplomové práce navázat. Jejím cílem je statistické podchycení původu hudebního repertoáru kancionálu, odkud Božan čerpal melodie a jejich další hudební zpracování jako například vícehlasou podobu nebo generálbasový doprovod. Téma práce jsem si vybral na základě zkušenosti z několikaleté katalogizační práce, která probíhala pod vedením PhDr. Martina Horyna, Ph.D. v rámci předmětu Hudebně historický proseminář a seminář, během níž byl katalogizován nápevný materiál několika významných pramenů českých duchovních písní předbělohorské a pobělohorské doby včetně repertoáru Božanova kancionálu. Katalog umožnil zjistit výskyt totožných nápěvů a jejich variant a vícehlasých úprav v různých pramenech. Právě shoda v případě konkrétních a jedinečných úprav písní (melodie a basso continuo, vícehlasá úprava) otvírá možnost zjistit přímo předlohu, ze které Božan čerpal. Určení Božanových zdrojů je hlavním cílem této práce.

Hlavní použitá metoda je statistická. Data obsažená v lístkovém katalogu hudebních incipitů seřazených podle intervalové struktury začátků nápěvů a jejich vícehlasých zpracování byla přenesena do tabulek programu Microsoft Excel, který umožnil s těmito daty dále pracovat a vyhodnocovat je podle určitých kritérií.

---

⁵ VONDRÁČEK, R., *Postní písně a rozjímání v kancionálu J. J. Božana*, diplomová práce na KTF UK, Praha 2005

2. Teoretické informace

2. 1. Život Jana Josefa Božana

Jan Josef Božan se narodil pravděpodobně roku 1644 ve slezském Frýdku. O roku jeho narození vedou historikové spory, ale tento se jeví jako nejpravděpodobnější. O Božanových studentských letech nám žádné prameny nic neříkají, více se dozvídáme až o jeho duchovní službě. Nejdříve působil ve vratislavické diecézi u Nové Kdyně a odtud se dostal do diecéze pražské, kde v letech 1679 – 1681 obdržel postupně nižší kněžská svěcení a 1. dubna roku 1681 byl definitivně vysvěcen na kněze.⁶ Od 24. dubna 1683 až do své smrti působil jako katolický farář v Chroustovicích u Chrudimi. Pravděpodobně tam žil ve velmi skromných podmínkách, které mu však nebránily v poctivé práci při jeho kněžské službě. Zemřel 1. července 1716 a 3. července byl pohřben na chroustovickém hřbitově.⁷

2. 2. Slavíček rájský

Kancionál Slavíček rájský sestavoval Božan pravděpodobně mnoho let a jeho definitivní podobu poskytl k církevnímu schválení roku 1714. Pardubický vikář však se svou prací příliš nespěchal, Božan jej musel urgovat. Roku 1715 požádal o schválení faráře Jana Fricka z Dolního Újezdu, který mu jej také počátkem roku 1716 vystavil a 2. dubna 1716 obdržel povolení k tisku.⁸ Největším problémem vydání byla finanční náročnost. Sám Božan si takto nákladný projekt nemohl dovolit. Obrátil se tedy na hraběte Františka Antonína Šporka s prosbou o finanční záštitu. Ten jeho žádosti vyhověl, avšak Božan se vydání již nedožil.⁹

Vytištění bylo provedeno v roce 1719 v tiskárně Václava Jana Tybeliho v Hradci Králové. Kancionál vyšel ve vysokém nákladu a byl rozdán především na kostelní kůry tam,

⁶ MALURA, J., KOSEK, P., *Slavíček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999 s. 7

⁷ VONDRÁČEK, R., *Postní písně a rozjímání v kancionálu J. J. Božana*, diplomová práce, Praha 2005

⁸ VONDRÁČEK, R., *Postní písně a rozjímání v kancionálu J. J. Božana*, diplomová práce, Praha 2005

⁹ MALURA, J., KOSEK, P., *Slavíček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999 s. 8

kde se sloužily české bohoslužby. Nejvíce byl pravděpodobně rozšířen ve východních Čechách, existují však také doklady o jeho užívání na severní Moravě a ve Slezsku. Kancionál je určen nejen odborníkům, ale také prostému lidu k modlitbě, rozjímání a duchovnímu potěšení.

Pokud srovnáme tento kancionál s ostatními kancionály vydanými v 17. a počátkem 18. století, můžeme jej zařadit mezi ty nejluxusnější. Jedná se o knihu formátu 195 x 295 mm, je zdobena drobnými dřevoryty s náboženskými tématy a na frontispice také rytinou, která představuje podobiznu Františka Antonína Šporka, obklopeného alegorickými postavami Víry, Naděje a Lásky.¹⁰

2. 3. Obsah kancionálu

Obsah kancionálu lze rozdělit do tří základních rovin. Rozjímání, písně a sacrum.

Rozjímání, jakési kázání, předchází každému písňovému celku. Jejich autorem je pravděpodobně sám Božan. Jsou zde vysvětlovány jednotlivé etapy církevního roku a různé homiletické texty na duchovní témata. Mají za úkol čtenáře vzdělávat a vychovávat.

Duchovní písně neliturgického charakteru tvoří největší plochu tohoto kancionálu. Na pojem duchovní píseň je možno nahlížet z více rovin, my proto vyjdeme z definice, kterou nám nabízí Slovník české hudební kultury: „Píseň určená ke zpěvu širší náboženské obce.“

V oddílech nazvaných sacrum se nacházejí písně určené k provozování při mši. Jedná se buďto přímo o části ordinária nebo o jejich písňové parafráze.

Až do roku 1605 u nás nebyl český zpěv při mši povolen. Liturgický zpěv se směl provozovat pouze v latině. České písně mohli věřící zpívat pouze před a po kázání, které tehdy bylo před vlastní mší svatou. Je však pravděpodobné, že se toto nařízení o ryze latinské liturgii se v některých kostelech, zvláště na vsích, porušovalo. Největší podíl na tom měl vliv husitství, utrakvismu, českých bratří, luteránů a kalvinistů, kteří při svých bohoslužbách dávali přednost mateřskému jazyku. Katoličtí věřící těmto reformovaným církvím toto privilegium záviděli, proto někteří kněží, ale i biskupové české písně při mši tolerovali patrně již v druhé polovině 16. století. Více v Čechách než na Moravě.

---

¹⁰ MALURA, J., KOSEK, P., *Slaviček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999, s. 9

Roku 1605 pražská synoda povolila číst epištolu a evangelium nejdříve latinsky a pak česky. Zároveň se vyjádřila ke kostelnímu zpěvu. Povolila zpívat české písně nejen před kázáním a po něm a při církevních průvodech, ale také při slavné mši, pokud texty těchto písní prošly církevním schválením. Církev v Čechách se tedy musela smířit s českým zpěvem lidu všude tam, kde neměla prostředky na figurální hudbu.

Nejvíce informací o lidovém zpěvu českých písní nám poskytují dobové kancionály, které byly sestavovány ryze z praktických důvodů, odrážejí tedy obraz tehdejšího zpěvu v kostelích.

Z tištěných předchůdců Slavíčka se s českými mešními písněmi setkáváme poprvé v Českém Dekakordu z roku 1642, kde z 247 písní jsou 4 na texty částí ordinária. Ve Šteyerově Kancionálu českém najdeme ve 2. vydání z roku 1687 911 písní, z toho 23 mešních. Rovenského Capella regia musicalis (1693) obsahuje 683 písní, 27 mešních.

Rukopisné kancionály 17. století, které obsahují písně určené ke zpívání při mši jsou Příborský kancionál (kolem 1600), v tom nalezneme 30 písní na části ordinária, dále Klabíkův Kancionál český ze 70. let 17. století obsahuje 31 mešních písní z celkového počtu 525, Český kancionál z Polné (1683), zde najdeme 334 písní, ke mši se jich hodí 35. Posledním rukopisným kancionálem napsaným před rokem 1719 jsou Písně o vtělení z Bystřice na Pernštejnu (1699) s 98 písněmi, z toho ke mši 17.

Tyto zpěvníky často vynechávaly po utrakvistickém vzoru z ordinária Agnus. S blížícím se koncem století mešních písní v kancionálech přibývá. Velký počet písní použitelných při mši nacházíme až právě u Božana v částech označených jako *Sacrum*. Ten s počtem 160 mešních písní své předchůdce výrazně převyšuje. Jedná se jak o zhudebnění textů ordinária, tak o jeho písňové parafráze.¹¹

---

¹¹ Srov. J. SEHNAL, Český zpěv při mši, in Hudební věda 29, č. 1, 1992, s. 6-10

2. 4. Uspořádání kancionálu:

Na prvních osmi nečíslovaných stránkách je vytištěn titul, dedikace, předmluva a církevní doporučení. Následující dvě stránky obsahují adventní rozjímání.

Na dalších číslovaných stranách následují:

1 – 29 Písně adventní; 29 – 34 Adventní Sacrum; 35 Rozjímání o narození Syna Božího; 36 – 68 Písně o narození Krista Pána; 69 Na den svatého Štěpána prvo-mučedníka. Rozjímání; 71 – 72 Písně o svatém Štěpánu; 72 – 78 Písně o svatém Janu evangelistu; 78 – 80 *píseň* Na den Mlád'átek; 80 – 83 Písně na Nový Rok; 84 – 85 Písně na den Svatých Tří králův; 85 – 86 Písně v čas vánoční o Blahoslavené Panně Marii; 87 – 97 Sacrum vánoční.

98 – 100 *rozjímání* Měděný had, Vysvětlení spasitelné o nekončené a nevypravitelné moci pocházející z rozjímání nevinného a přehořkého umučení Krista Pána; 101 – 148 Písně o umučení Krista Pána; 150 – 156 Postní sacrum; 157 – 194 Chorus pro pašiji Pána Jezu Krista v neděli Květnou, chorus pro pašiji Pána jezu Krista u Veliký pátek, Pašije...podle sepsání sv. Matouše, Pašije...podle sepsání sv. Jana; 195 Rozjímání první Na den slavného z mrtvých vstání, Rozjímání druhý.; 196 220 Písně o vzkříšení Krista Pána; 221- 226 Sacrum velikonoční.

227 Rozjímání o modlení; 228 – 243 Písně a letanie v křížové dni na procesí za všeliké vedle času potřeby...; 243 – 249 Rozjímání o vážnosti a mocnosti modlitby; 250 – 275 Písně modlitebné za odvrácení zlých věcí a obdržení dobrých; 275 – 285 Sacrum v Křížovou neděli a jindy v čas nějaké potřeby a důležitosti.

286 – 290 Písně na den na Nebe vstoupení P. Krista; 290 – 292 Sacrum. Na den na Nebe vstoupení Pána Krista.

292 Rozjímání o Utěšiteli Duchu svatým; 293 –302 Písně na den Seslání Ducha svatého; 303 – 310 Svatodušní sacrum.

310 Rozjímání o svaté a nerozdílné Trojici; 311 – 319 Písně na den svaté a nerozdílné Trojice; 319 – 321 Letanie o svatosvaté a nerozdílné Trojici.

322 – 327 *Šest* rozjímání o velebné Svátosti oltářní; 328 – 351 Písně o velebné Svátosti oltářní; 351 – 352 Letanie o velebné Svátost oltářní; 352 – 353 Letanie latinská De Sanctissimo § Venerabili Sacramento; 354 *rozjímání* Velebná Svátost oltářní...; 355 – 357 Sacrum na den slavnosti Božího Těla.

358 – 359 *Rozjímání* Vzbuzení k pobožnému a spasitelnému ranních písní zpívání; Spěv jest Bohu milý; 360 – 384 Písně ranní.

385 *Rozjímání* Příčiny proč místo židovské soboty světí se u křesťanů neděle; 386 – 389 Nejsvětější oběti mše svaté vysvětlení; Všecka podstata mše svaté; 389 – 390 Mše svatá proč se slouží latinskou a ne českou řečí; 391 – 396 *písně* Při společném k službám Božím shromáždění; 397 – 400 Asperges; 401 – 413 Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei; *písně k přijímání, písně na závěr*; 414 – 417 Písně před kázáním, Písně po kázáním.

418 *Rozjímání* O chrámu Páně; 419 – 423 Písně o Posvěcení chrámu Páně; 423 – 426 Sacrum na den Posvěcení chrámu Páně.

427 *Rozjímání* o nestálosti tohoto světa; 428 – 438 Písně o nestálosti tohoto světa.

439 *Rozjímání* o vzbuzení duše křesťanský k poznání a k milování Boha; 440 – 442 Písně o milování Božím; 442 *Rozjímání* o potěšení a oučisti věrný duše křesťanské, jenž jest Pán Ježíš; 444 – 451 Písně o potěšení a oučisti věrný duše křesťanské, jenž jest Pána Ježíš; 452 *Rozjímání* o jménu Ježíši; 453 – 461 Písně o jménu Ježíše.

462 – 465 *Rozjímání* v bídách a ouzkostech; 466 – 470 Písně v bídách a ouzkostech.

471 – 472 *Rozjímání* o srovnání vůle člověka s vůlí Boží; 473 – 476 Písně o srovnání vůle člověka s vůlí Boží.

477 – 522 Písně obecní

522 *Rozjímání* před jídlem a po jídle; 523 Požehnání stolu; 524 – 525 Písně před jídlem; 526 Děkování po stole; 526 – 528 Písně po jídle; 529 – 530 Na poděkování za prokázané a obdržené milosti.

531 – 540 Písně večerní

541 – 543 Rozjímání o B. P. Marii; 544 – 594 Písně o blahoslavené Panně Marii; 594 – 597 Sacrum na slavnosti blahoslavené Rodičky Boží Panny Marie.

598 Rozjímání o svatých; 599 – 713 Písně o svatých; (703 – 705 Rozjímání o svatých a *píseň* Na den Všech svatých).

714 – 722 Čtyři rozjímání o smrtelném hříchu; 722 Rozjímání o nesmrtelnosti duše lidské; 724 – 727 Rozjímání o množství zatracencův; 727 – 731 Dvě rozjímání o věčnosti; 732 Písně o věčnosti.

734 Rozjímání o víře; 735 - 738 Písně o desateru Božím přikázání.

739 – 740 Rozjímání o posledních věcech člověka; 740 – 744 Písně o smrti; 744 - 745 Rozjímání o soudném dni; 745 – 749 Písně o soudném dni; 750 - 757 Tři rozjímání o mukách pekelných; 757 Píseň o mukách pekelných; 760 Rozjímání o slávě nebeské; 763 Píseň o slávě nebeské.

766 – 769 Nešpor nedělní v způsob písniček složený; 770 – 776 Jiné písně na nešporní žalmy.

777 Začínají se Ceremonie; 777 – 794 Svěcení vody tříkrálové; 794 – 798 Svěcení svíc hromničných; 799 – 804 Svěcení popela; 804 – 813 Ceremonie a písně na Květnou neděli; 813 – 815 Na Zelený čtvrtek; 815 – 827 Písně a ceremonie na Veliký pátek; 828 – 837 Písně a ceremonie na Bílou sobotu; 838 – 843 Písně a ceremonie na den Božího Těla.

V kancionálu dále následují nečíslované stránky, na nichž je rejstřík a Titulové rozjímání Písní a Sacrum v tomto kancionálu položených a Omluva strany errat.¹²

---

¹² VONDRÁČEK, R., *Postní písně a rozjímání v kancionálu J. J. Božana*, diplomová práce, Praha 2005

3. Nápěvy a jejich úpravy

V Božanově kancionálu Slaviček rájský se vyskytuje celkem 317 notovaných nápěvů, některé ve více variantách. Hlavním úkolem následující kapitoly je zjištění původu těchto nápěvů a jejich konkrétních úprav. Protože prakticky všechny písně jsou v tomto kancionálu opatřeny varhanním doprovodem v podobě generálního nebo číslovaného basu, je možné na základě incipitového katalogu zjistit výskyt zcela shodných úprav v některých starších pramenech, které podobný typ úprav také obsahují (Michnovy zpěvníky, Bridel: Jesličky, Holan: *Capella regia musicalis*, rukopisy Boh, Loch, Klab). V případě Michny a Holana to znamená přímé přejímání jejich skladeb a úprav. Podobně přesná zjištění nejsou možná tam, kde se ve starších pramenech jedná pouze o jednohlasé nápěvy (např. Šteyerovy kancionály). Lze nalézt společný melodický materiál, ale nikoli určit přímý Božanův zdroj nebo autorství konkrétních úprav. Je možné, že upravovatelem v řadě těchto případů byl sám Božan. Podle Koskovy a Malurovy monografie o textové složce Božanova kancionálu¹³ obsahuje zpěvník celkem 825 písňových textů včetně údajů o jejich zdrojích a zjištěných autorech a předpokládaném autorství Božanově (textů označených jako „původní“ je celkem v kancionálu zjištěno 137). Přestože tato práce se zabývá především hudební složkou, je užitečné připomenout také míru závislosti na starších zdrojích i v oblasti písňových textů a obě složky porovnat.

3. 1. Unikátně zapsané nápěvy

První skupinou nápěvů jsou ty, které se nevyskytují ve srovnávacích pramenech. Minimálně některé nápěvy z této skupiny mohou patřit do nejmladší vrstvy nápěvů v kancionálu. Je pravděpodobné, že autorem některých z nich je sám Božan nebo někdo z jeho blízkosti. Takovýchto nápěvů je 81. Jako „původní“ je v Koskově a Malurově monografii označena přibližně čtvrtina textů k těmto nápěvům.

---

¹³ MALURA, J., KOSEK, P., *Slaviček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999. Srv. katalog na s. 356–418.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

č. tx	incipit tx	str.	č. náp.	Št 1683	Hol	rkp.	16.st	poznámka
555	O Králi nebeské slávy	s 493	b 011	*				
401	Kyrye Bože z Nebe	s 355	b 017					původní
532	Pán Bůh jest síla má / všecka naděje	s 479	b 018	*				
656	Panno blahoslavená / nad jiné zvelebená	s 572	b 019	*				
486	Kdo chce v dobré naději	s 431	b 025				*	au Jan Wolf
49	Věřím v Boha jednoho / Otce	s 031	b 029	*				
562	Jsa v těžké žalosti / a trpě	s 498	b 036	*				
286	Královno nebeská / naše i anjelská	s 269	b 039					původní
732	Valně všickni nebešťané	s 647	b 040					původní
658	Sem pospěšte / sem pospěšte / Marie milovníci	s 574	b 044					původní
549	Ptám se tebe / i sám sebe	s 487	b 047	*				
64	Radostná novina poslyštež ji	s 042	b 049	*	*			
344	Přijdiž k nám Duše svatý	s 306	b 050					původní
569	Ježíši tvát' jest památka	s 503	b 072	*			*	
94	Krista Krále nebeského	s 061	b 076				*	
230	Veselyť nám den nastal	s 220	b 077	*	*		*	
327	Stvořiteli Duše svatý / s Otcem s Synem	s 296	b 078	*			*	
464	O Beránku nevinný / Pane Jezu	s 412	b 082	*				rukopisný graduál 1592-1604 od sv. Ducha v HK
60	Kriste Prorokovali Proroci	s 040	b 084	*				
678	Ave ó slíčná Rodičko	s 590	b 085					původní
501	Chvaliž Pána již nyní duše má	s 447	b 086	*	*			
775	Kam pospícháš choti Krista / ach nešťastná	s 689	b 087		*			
641	Komuž se uteci máme	s 562	b 089					původní
627	Zdravas hvězdo mořská / ty jsi Matka	s 549	b 091					původní
560	Kdož pod obranou nejvyššího / v světě doufanlivě	s 496	b 095	*			*	au Martin Michalec
667	Zdravas Panno Maria. Buď nám	s 582	b 100		*			
74	Děťátko se narodilo / chvalmež Boha	s 049	b 101					
666	Kyrye elejson / Kriste elejson / Kyrye elejson	s 580	b 108					
422	Uslyšel jsi naše modlitby Pane	s 376	b 114	*			*	
33	Těš se dcerko sionská	s 022	b 117		*			
149	Otec nebeský / jediného	s 112	b 119	*			*	au. Lukáš Pražský
638	Zdravas Královno růžence / zdravas Matičko Ježíše	s 559	b 121	*				
625	Pozdravená buď Královno / o Maria	s 547	b 135					původní
559	O Bože můj! O lásko má! Tys jediná naděje má	s 495	b 136	*				
749	Kdež mám hledat Ježíše	s 662	b 137					
304	Smiluj se Pane Ježíši	s 282	b 152		*			
346	Těšiteli Duše svatý	s 308	b 153					
461	Svatý Pán Bůh milostivý / svatý též i dobrotivý	s 409	b 154					varianta 304
632	O přeslavná Pani světa	s 553	b 155		*			
51	Všech věcí Stvořiteli / Pane Bože	s 033	b 158		*			
773	Svatý Svatý Václave / králi České země / dědiči milý	s 688	b 159					původní
690	Jak hrubě jste oslavení / všickni Boží Svati	s 599	b 161		*			AMzO
521	Přeukrutné mé neštěstí	s 469	b 168					původní
9	Maria plná milosti	s 008	b 174	*	*			
604	Chval duše má Hospodina / za	s 529	b 175					původ

dobrodiní						nejasný
113	Nový rok běží	s 080	b 179	*		
118	Tří králové od východu	s 084	b 195	*		
484	Ach já nešťastný na světě / sem	s 429	b 197			původní
507	O Ježíši milý / kvítku	s 453	b 212	*		
250	Rač nám býti milostivý	s 242	b 213			
494	Bože k tvému milování	s 440	b 219	*		
453	Kyrye Otče náš z Nebe / myt' všickní vzýváme	s 402	b 224			nejasný původ
754	Anno přesvatá / zahrádka vzáctná	s 666	b 226			původní
776	Patrone české vlasti / tě vzývá	s 690	b 228			původní
293	Hvězda jasná / Panna krásná	s 273	b 233	*		
232	Hospodine věčný Pane / dnešní	s 221	b 236		*	
71	Krásná Panna překrásného	s 047	b 237	*	*	
512	Kde jsi, kde jsi láska má	s 458	b 238			původní
482	Kde si kde si hříšníku / Ježíš	s 425	b 239			původní
372	Chval Sione Spasitele	s 334	b 241	*	*	
455	Kyrye, Kyrye / všech věřících z	s 403	b 244			původní
626	Matičko Boží / nebeské zboží	s 548	b 245			Telčský rkp
184	Sem pospěšte, poběhněte	s 141	b 252			
629	Nejsvětější Matko Boží / o Maria	s 550	b 259			
511	O předobry Ježíši / Hostisrdce mého	s 457	b 267	*	*	
372	Chval Sione Spasitele	s 334	b 268	*	*	
402	Věřmež v Boha jednoho, Otce všemohoucího	s 356	b 269	*		stejně jako 49
380	Duše křesťanská / cožkoliv Buď pozdravený / amiterenský / biskupe	s 339	b 270			původní
713		s 622	b 280			původní
508	Ach Ježíši ach láska má	s 454	b 285	*		
478	Chvalmež všickni Boha svého	s 422	b 287		*	
519	Pane Kriste / Bože věčný a nebeský	s 468	b 290	*	*	au Kliment Bosák
686	Kyrye Boží Matičko Svatého milého Václava / matka jeho	s 594	b 294			původní
779	Drahomíra	s 692	b 295			
565	Kriste pro naše spasení	s 501	b 308	*		
340	Jezu Kriste Pane náš	s 303	b 309			
341	Duše svatý Bože věčný	s 304	b 310			
366	Ježíši Chlébe anjelský	s 331	b 311	*	*	
620	Poroučíme se / v tvé Pane ruce	s 540	b 312	*		
825	O Ježíši vítěj slavný hosti	s 839	b 317			

3. 2. Prameny z 16. století

Nejstarší vrstva Božanova kancionálu je tvořena písněmi, které se vyskytují již v kancionálech 16. století. Jak v oblasti textů tak v oblasti nápěvů je zřejmé, že jde o výtvořené živé po několik století a celkem bez zábran přejímané pořadatelem zpěvníků pobělohorské doby. Výskyt těchto textů a melodií (často v „modernizujících“ úpravách) v těchto zpěvnících

svědčí o jejich zprostředkující roli mezi 16. stoletím a Božanem, v jehož generaci tím pádem ani nemusel být vnímán jejich starobylý nebo dokonce nekatolický původ. Pokud se totiž týká skutečného autorství řady těchto textů (celkem 130),¹⁴ najdeme zde vedle těch, které napsal autor prvních českých katolických kancionálů vydaných tiskem Šimon Lomnický z Budče (celkem 23), také texty z okruhu autorů Jednoty bratrské. Výskyt nápěvů byl pochopitelně mnohem méně vázán konfesijní příslušností a oblíbené melodie se už před Bílou Horou používaly ve zpěvnících různých konfesí.

Výskyt textů v pramenech 16. století:

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Incipit textu	Str.	Č. odk.	Št 1683	Hol	Jiné tisky	Rkp.	16. st	poznámka
Zdráva jenž jsi pozdravena	s 005	b 003	* m	* i			*	
Po zlém pádu	s 005	b 202 b 051	* m	i	Jesl v	Klab m	*	
Všickni věrní křesťané	s 008	o	*	*			*	
Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 003	*				*	
Slovo na svět narozené	s 011	b 125 b 293	* m	i		Boh v	*	
Zdrávas Panno nebeská	s 012	o	*				*	
Pán Bůh všemohoucí	s 014	b 046 b 064	* m	i			*	
Zdrávas Panno čistá / tys přimlouve	s 015	o	*	*			*	
Poslán jest od Boha Anjel	s 016	b 124 b 293	*		Jesl		*	
Z výsosti nebeské/od Otce	s 017	o	*	*			*	
Divná se milost stala	s 020	b 008 b 123	* m	* i			*	
Z hvězdy vyšlo slunce	s 023	o	*				*	
Veselými hlasy / spolu	s 023	b 132 o	*				*	
Všickni věrní křesťané / Bohu chválu vzdejme	s 024	Št 950	* m tx	*			*	
Vykvětla hůl Aronová	s 025	b 131		* i			*	
Kristus Syn Boží / narodil se	s 037	b 065	*	* v			*	
Narodil se Kristus Pán / veselme se	s 038	b 067	* m	* i		Klab m	*	
Věčnému Tvorci děkujíc	s 038		*	*			*	
Nastal nám čas velmi veselý	s 043	b 188	* m	* i		Klab m	*	
Anjelové / Anjelové jsou zpívali	s 052	b 258	*	i			*	
Za císaře Augusta	s 059	b 145 b 145	*	* i			*	
Vypsal svatý Lukáš	s 059	o	*				*	
Krista Krále nebeského	s 061	b 076					*	
Již jest vyšel papršlek	s 061	b 148 b 272	* m	i	Jesl v	Klab v, Loch v	*	
Pamatujemež my vesele	s 061	o	*		Jesl		*	

¹⁴ MALURA, J., KOSEK, P., *Slaviček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999, katalog na s. 356–418.

Veselé vánoční hody!	s 062	b 211	*	i		*	
Radůj se všecko stvoření	s 062	b 249		*	*	*	
Štěpán svatý Bohu milý	s 070	b 076				*	Deka
Kdo se líbí Bohu	s 071	b 132		*		*	
Svatý Jan Evanjelista	s 073	b 076				*	Deka
Když kraloval v Zemi júdský	s 076	b 076		m v		*	
Jestíť psáno dávním rokem	s 104	b 160	*	i		*	Klab m
Umučení našeho / Pána Jezu	s 106	b 130	*	i		*	Hloh, Ut
Otec nebeský / jediného	s 112	b 119	*			*	
Poslouchejte žaloby nebeského	s 114	b 141	* m			*	au. Lukáš Pražský
Všecko lidské pokolení	s 116	b 232		*	*	*	
Stála Matka žalostivá / vedle	s 127	b 200		*		*	Lut
Povstaň každá duše věrná	s 141	b 200		*		*	Kram Boh
Šel přes potok Cedron	s 143	Št 143	143			*	Deka
Chvála tobě Kriste / jenž	s 145	b 201	* m	* m		*	
Nuž s vážností rozjímejme	s 146	b 260	* m	v		*	Lut, Deka
Když byl Pán Ježíš pochován	s 147	b 260		* m	* i	*	Lut, Deka, Cit
Když byl Pán Ježíš pochován	s 147	b 193		*	*	*	Lut, Deka, Cit
Vstalť jest této chvíle / ctný	s 196	b 225	*	* i		*	
Léto chvíle této	s 201	b 203	* m	* i		*	Klab m
Vší cti a chvály jest hoden	s 201	b 272		*		*	
Nuž všickni věrní vesele / Pána	s 204	b 300	* m	* v		*	Jan Wolf
Vzkříšení Spasitele svého / chval každý	s 205	b 246	*	* i		*	
Jezu Kriste Vykupiteli	s 208	b 012	*	* i		*	
Radujíc se Kristu Pánu	s 212	b 247		*	*	*	
Vesel se této chvíle lidské pokolení	s 213	b 266	*	i, v		*	
Od smrti Otec nebeský	s 218	b 248				*	Lukáš Pražský
Den vzkříšení Jezu Krista	s 219	b 001a	* m			*	Klab v, Loch v
Veselýť nám den nastal	s 220	b 077	*	*		*	
Slavné Kristovo vzkříšení	s 220	b 006		*	*	*	
Na zemi jest pokoj lidem / když	s 221	b 140				*	
Hospodine uslyš nás / zpomeň	s 240	b 214	* m			*	Jakub Kunvaldský
Vstoupení Spasitele svého	s 288	b 246		*		*	
Zpívejmež všickni vesele / chválic Krista	s 288	b 205		*		*	au Jan Augusta
Seslání Ducha svatého / slavíce hod	s 294	b 246				*	
Dnešního dne splnilo se	s 295	b 058		*		*	
Stvořiteli Duše svatý / s Otcem s Synem	s 296	b 078	*			*	
Hod slavný Ducha svatého	s 297	b 246		*		*	
Navštěv nás Duše svatý	s 297	b 263	* m	v		*	Klab m
Vítej sladký těšiteli	s 300	b 078		*		*	
Přijdiž těšiteli Duše svatý	s 301	b 192	* m	v		*	au Jan Blahoslav
Zavítej k nám Duše svatý	s 302	b 155		*		*	au Matěj Červenka
A na zemi budiž lidem / obdařený sv.	s 304	b 272				*	Lut au Jakub Kunvaldský

Duchem		o					
O světlo Trojice svatá	s 312	b 054 o		*		*	
Ej tu jest Chléb anjelský	s 338	b 134 o	*			*	
Vítej milý Jezu Kriste	s 341	b 205 o	*			*	
Živý Chlébe ctný anjelský	s 344	b 006 o	*	*		*	
Otče Bože všemohoucí / jenž jsi nám dal člověčenství	s 349	b 124 o	*			*	
Hospodine uslyš hlas můj / předústojný	s 365	b 191 b 128	* m	i	Klab m	*	au Jan Blahoslav
Vizíž duše povolání / víry a pravdy	s 368	o		*		*	
Uslyšel jsi naše modlitby Pane	s 376	b 114 b 128	*			*	
Den se bílý ukazuje	s 378	o	*	*		*	
Jižť kohout zpívá	s 380	b 151 o		*		*	
Kdo chce v dobré naději	s 431	b 222 o			Štey 1697, 1712	*	au Jan Wolf
Ježíši věčný Bože / všecka má naděje	s 456	b 082	*			*	
Pane Kriste / Bože věčný a nebeský	s 468	b 290	*			*	au Kliment Bosák
Kdož ochrany nejvyššího / v skrejši	s 480				Štey 1697, 1712	*	
Miluj Pána Boha svého / hned z celého	s 482	b 054 o		*		*	
Vzdejmež chválu nebeskému Pánu	s 484	b 240 o	*			*	au Jan Pausteník
Kdož pod obranou nejvyššího / v světě doufanlivě	s 496	b 095	*			*	au Martin Michalec
Ježíši tváť jest památka	s 503	b 072	*			*	
Otče všemohoucí / předivný v své moci	s 507	b 199	* m			*	
Chval Hospodina Sione / bezpečný	s 510	b 102 b 206	* m			*	au Jan Černý
Otče náš všemohoucí / jenž vše živíš	s 524	o	*			*	au Havel Dřevínek
Pozdvihněm se myslí vzhůru	s 524	b 272 o	*			*	
O Bože milostivý, Otče náš dobrotivý	s 525	b 206 o	*			*	au Jan Augusta
Vzdejmež čest Bohu svému	s 526	b 110 b 272	* v	* v		*	au Martin Michalec
Toběť sluší dík činění	s 528	o		*		*	
Pod večer tvá čeládka	s 532	b 289 o	*			*	
Kriste jenž jsi světlo i den	s 533	b 003 o	*			*	
Na lůže jdouce / toběť se	s 534	b 143 b 191	* m	v		*	
Práci denní vykonavše	s 535	o	*			*	au Jan Blahoslav
Chválu vzdejmež mnohou / čeládko	s 536	b 203 o	*			*	Šimon Lomnický z Budče
Raduj se všecko stvoření / zvláště lidské	s 592	b 155 o				*	su Šimon Lomnický v Budče
Svatý Ondřej slouha Boží	s 601	b 003 o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Svatý Ondřej slouha Boží	s 601	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Za Marciána vladaře	s 603	ON				*	
Biskup ctný Mikuláš svatý	s 608	b 054 o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Svatý Vojtěch syn Slavníkův	s 623	b 209 o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Rytíř Boží a Mučedník	s 627	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Když Ježíš po světě chodil (I)	s 633	b 054 o		*		*	au Šimon Lomnický z Budče
Svatý Jakub Alfeu syn (I)	s 634	b 124 o				*	
Když Ježíš po světě chodil (II)	s 634	b 205 o	*			*	
Svatý Jakub Alfeu syn (II)	s 636		*	*		*	

Když již ten svatý Kristu Kříž	s 639	b 054 o				*	
Svatý Vít jako jasná zář	s 648	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Když kraloval Herodes král	s 649	b 054 o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Bestymula dalmátského / krále Ivan	s 652	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Když za císaře Nerona	s 653					*	au Šimon Lomnický z Budče
Květe panenské čistoty ó Alexi	s 661	b 196 o		*		*	
Svatý Jakub kázal čtení	s 664	b 048 o	*			*	au Šimon Lomnický z Budče
Svatá Anna Bohu milá	s 665	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Svatý poctivý mládenec / Mučedník Boží Vavřinec	s 669	b 054 o	*			*	au Šimon Lomnický z Budče
Bartoloměje svatého / Apoštola Kristového	s 671	b 003 o	*			*	au Šimon Lomnický z Budče
Všem křesťanům k potěšení / a pohanům k zahanbení	s 678	b 155 o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Lidmila svatá milá / rytířka nebeská	s 681	b 222 b 054 o	*			*	au Šimon Lomnický z Budče
Milost Boží když to chtěla	s 682	o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Svatý Václave / vejvodo České země	s 691	b 208	* v	* v	Boh v	*	
Svědek Pána Jezu Krista	s 698					*	au Šimon Lomnický z Budče
Svědek Pána Jezu Krista	s 698	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Svátek se dnes připomíná / slavní svatého Martina	s 705	b 054 o				*	au Šimon Lomnický z Budče
Vdova svatá Bohu milá / svatá Alžběta	s 708	ON				*	au Šimon Lomnický z Budče
Nad příkázání šestero / dvoje, i to desatero	s 737	b 048 o	*			*	
Ej nuž važme všickni nyní	s 737	b 054 o			Štey 1697,1712	*	
Když čas přijde k dni soudnému	s 749	b 054 o	*			*	

Melodie ze Slavíčka jsem porovnával se třemi zpěvníky, které zprostředkovávají pohled na nekatolický písňový repertoár 16. století. Jedná se o kancionál Jednoty bratrské, vydaný roku 1615, Dačický žaltář (rukopis ze začátku 17. století) a rukopisný kancionál z Vodňan (po roce 1540).

3. 2. 1. Bratrský kancionál

V Bratrském kancionálu je 52 melodií shodných se Slavíčkem rájským, 23 melodií je zde pozměněných. K Božanovi se tyto písně dostaly nejčastěji přes Holanův zpěvník Capella regia musicalis ve dvojhlasé úpravě (nápěv a basso continuo), a to v 41 případech. Je

nápadné, že většina těchto nápěvů se vyskytuje početně zastoupená v dalších pramenech, zejména ve Šteyerovi a rukopisných sbírkách ze 17. století, tyto písně zjevně patřily k všeobecně známému kostelnímu písňovému repertoáru.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

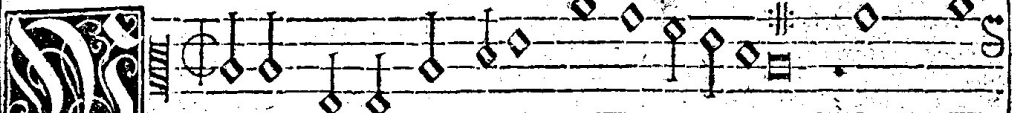
Incipit textu	Str.	Č. nápěvu	Št 1683	Hol	Rkp	16.st	poznámky
Pan Ježíš Kristus vstal z mrtvých	s 218	b 248	* v	i	Klab m	Br v	
Otče náš milý Pane / dej nám Ducha svatého	s 414	b 002	* m	* i	Klab m Klab m,v,	Br m	au Kliment Bosák
Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	* m,v	v	Loch v, Boh v	Br m	
Přijdiž náš vykupiteli	s 026	b 081	m	i	Klab m	Br m	
Již slunce z hvězdy vyšlo	s 037	b 074	* m	*		Br m	
Kristus příklad pokory	s 102	b 189	* m	i	Klab m	Br m	
Umučení našeho / Pána milostného	s 105	b 221	m	v	Klab m	Br m	
Všemohoucí Stvořiteli / Nebe	s 108	b 288	* m	* i	Klab m	Br m	au. Štyrsa
Věříme v Boha Otce / všecko mohoucího	s 152	b 189	* m	i	Klab m	Br m	
O Beránku nevinný / pro nás	s 156	b 221	m	v	Klab m	Br m	původní
Ej ten silný lev	s 197	b 140	* m	i	Klab m	Br m	
Třetího dne vstal Stvořitel	s 200	b 058	* m	i		Br m	
Kristus Ježíš Nazarétský / kterýžto	s 209	b 247	* m	* i	Klab m	Br m	Martin Michalec Jakub Kunvaldský
Na zemi jest pokoj lidem / když	s 221	b 140	m	i	Klab m	Br m	
Věříme v Boha jednoho / i v Ježíše Syna	s 223	b 058	m	i		Br m	původní
Svatý, svatý, svatý Bože / Pane Nebe,	s 224	b 247	m	i	Klab m	Br m	původní
Beránku Boží nevinný	s 226	b 140	m	i	Klab m	Br m	původní
Bože Abrahámův	s 250	b 217	* m	*	Klab m	Br m	
O Bože Abrahamů	s 253	b 298	m	* i	Klab m	Br m	
Bože věčný sám pro sebe	s 254	b 209	* m			Br m	
Uslyš Pane uslyš hlas náš	s 257	b 284	* m	v		Br m	
Vstoupil jest Kristus na Nebe	s 287	b 009	* m	* v	Klab v	Br m	
Poprosmež Ducha svatého / bychom byli stále víry	s 299	b 204	* m	v	Klab m	Br m	
Sláva budiž na výsosti / Pánu Bohu z té	s 305	b 058	m	i		Br m	původní
Již jest čas vzhůru vstáti	s 373	b 296	* m	* i		Br m	au Jan Augusta
Nejmocnější Bože Otče vždycky svatý	s 408	b 059	* m			Br m	
Beránku Boží Kriste / rač nám dát	s 410	b 094	* m	v	Klab m	Br m	
Pamatuj člověče / proč tě Pán Bůh stvořil	s 477	b 123	* m	i,v		Br m	
Probuď se v mysli věrný	s 484	b 185	*	v		Br m	au Jiří Štyrsa
Pane přispěj k mé pomoci	s 490	b 048	* i		Klab m	Br m	
Nerač Pane v prchlivosti	s 491	b 256	* m		Klab m, HK v	Br m	
Já k tobě Pane Bože volám	s 497	b 176	* m			Br m	
Jižť sluší srdce svého / k Bohu	s 500	b 073	* m	v	Klab m	Br m	
Snažujmež se v tomto světě	s 520	b 251	* m			Br m	au Jan Augusta au Havel Dřevínek
Budiž slavně veleben / Pán Bůh v Trojici	s 527	b 206	* m	* v		Br m	
Chceš-li křesťane plniti / vůli Boží	s 735	b 005	* m	* v	Klab m	Br m	au Šimon Lomnický z Budče
Noc temnou přečkávej / velicí i malí	s 361	b 075	* m	i	Klab m	Br m, Dač v	
Ej duše má oslavuj Pána svého	s 521	b 139	m			Br m, Dač v	
Vesele zpívejme	s 001	b 064	* m	i	Klab m	Br m, Vo m	
Poslán jest Archanjel	s 002	b 278	* m	i	Klab v	Br m, Vo m	
Jakož o tom proroci	s 003	b 293	* m	* i	Klab m	Br m, Vo m	
Nová radost nového Krále	s 004	b 097	* m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m	

Věřmež v Boha nebeského / a Otce všemohoucího	s 223	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m původní
Zavítej Chlébe anjelský	s 225	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m
Beránku Ježíši Kriste / jenž jsi vstal	s 226	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m původní
A na zemi budiž lidem / obdařený sv. Duchem	s 304	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m au Jakub Kunvaldský
Tří králi znamenali	s 084	b 013	* v	* v		Br m, Vo v
Děkujemeť obránce náš	s 531	b 276	* m	* v	Klab m	Br m, Vo v au Havel Dřevínek
Co chce můj Bůh / to já též chci	s 473	b 022a	* m,v			Br m, Dac v AMzO
Kyrye elejson / o Kriste elejson / z nebeské výsosti	s 029	b 064		i	Klab m	Br m, Vo m původní
Věřmež v Boha jednoho / Pána	s 030	b 097 a	m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m
Utěšený nám den nastal	s 198	b 205	* m	i	Klab m	Br m, Vo m
Veselým hlasem zpívejme	s 044	b 031	* v	* i,v	Klab v	Br v
Hospodine všemohoucí / Pane milý přežádoucí	s 088	b 031	* v	* i,v	Klab v	Br v
Kristus Bůh všemohoucí / vstal z	s 212	b 031a	* m,v	* i,v	Klab v	Br v
Radujme se všickni nyní	s 216	b 248	* v	* i	Klab m	Br v
Svatý Stvořitel / svatý náš Spasitel	s 283	b 151	m	i	Klab m	Br v původní
Ej vstávajice ráno z svého lože	s 368	b 151	* m	i	Klab m	Br v
Máme z čeho chváliti	s 379	b 094 a	v	* i	Klab v	Br v
Otče náš jenž jsi na Nebi / uslyš nás hříšné	s 382	b 165		* i		Br v au Lukáš Pražský
Připravmež se věrní k modlení	s 391	b 062	m	* i		Br v
Věříme v Boha jednoho / a Otce všemohoucího / kterýž Nebe země stvořil	s 406	b 194	v	v		Br v stejné jako 128
Povstaň, povstaň z prohřešení	s 445	b 060	v	* i	Klab v	Br v
Kdo chce zde Bohu sloužiti	s 467	b 015b	* v	v	Klab v, HK v	Br v
Slyšiz Otče nejmilejší / ponížené prosby	s 507	b 010	* v			Br v
Každý člověk jest věku krátkého	s 515	b 015a	* v	v	Klab v, HK v	Br v
Takto volá sám Syn Boží	s 516	b 015	* v	v	Klab v, HK v	Br v au Urban Němec
Práci denní vykonavše	s 535	b 024	* v			Br v au Jan Blahoslav
Slunce za zapadá za horu	s 538	b 021	* m,v			Br v
Z hlubokosti mé těžkosti / volám k tobě	s 480	b 022	* m,v			Br v, Dac v
Bůh všemohoucí / vstal z mrtvých žádoucí	s 199	b 215		* i		Br v, Vo v
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 414	b 138 a	v		Klab m	Br v, Vo v stejné jako 322
Zdráv buď o nejspanilejší	s 154	b 022	m,v			Br v, Dac v původní
Vítej Jezu Kriste / z nebeské	s 018	b 004	* m	* i		Vo m, Br m
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 293	b 138	* v		Klab v	Vo v, Br v au Kliment Bosák

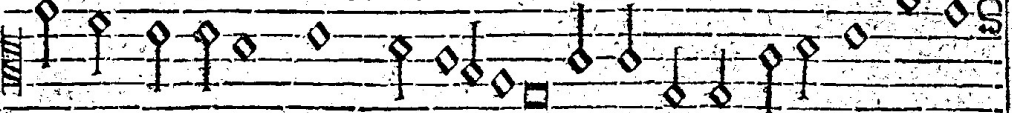
Proměny starobylého písňového repertoáru je možné dokumentovat například na melodii, na niž se zpívaly texty **Jakož o tom proroci / Všickni věrní křest'ané**. Zatímco Šteyer (s. 5-6, př. 2) zachovává bílou menzurální notaci jako Bratrský kancionál z roku 1615 (s. 21, př. 1), Holan redukuje hodnoty, pozměňuje melodii a přidává generální bas (s. 49, př. 3) a Božan přejímá jeho znění (s. 3, př. 4). S podobným typem úprav bychom se setkali u celé řady dalších písní, které patřily k předbělohorskému repertoáru.

Příklad 1, Bratrský kancionál 1615

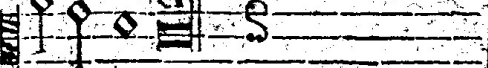
wyznává Pána svého / že takový / hodný / čestné cti a slávy. Amen.

M Slični věrnj Křesťané / ²wesel me se ny nj /
Pama tu gje spo lečné / Křystowo wtělenj, W němž mi-

lost swrchovaná, ²nám gest wkazána / od Boha pře dobrého, la sta-

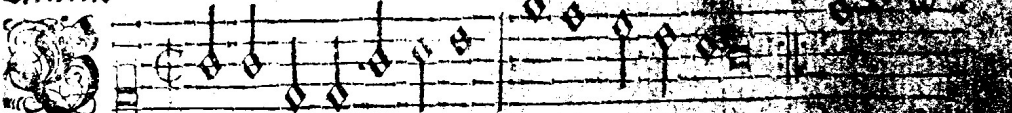

wého Pána:

nebesty w tobě bydlenj swé: A w
twém čistém žiwotě, člověčenstwj
wztyti / Duchem swatym přediwne
to wse působiti. A Pama se po-

Příklad 2, Šteyer 1683

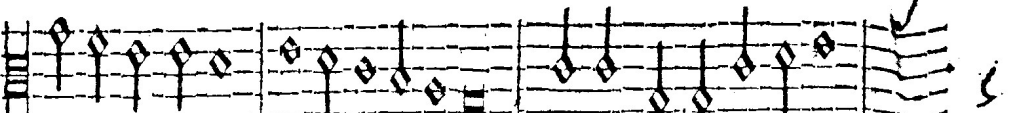
Amen.

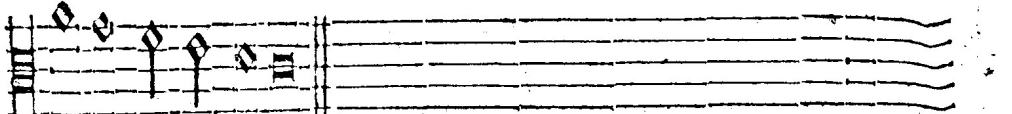
Akož o tom Prorocy / swatj zwěstowat /
Duchem swatym gsauc hnutj / w iděti žadali

A 2

— s Písně o Wtělenj

Pána Wtělenj / w žiwot Panny čisté / toho g sme dočekali

w tomto čase gisté.

Adwentnij. 49

W Až o tom Prorocy swatj zvěstowali /
 Duchem swatým gsauc hnutj / wěděti žádali / Křysta Pána wtělenj / w ži-
 wot Panny čisté / toho gšme dočekali / w tomto čase gisté.
 Ano Angelům w Nebi / bylo gest předivné /
 Geho swaté Wtělenj / a welmi neznámé. } Od wěkůw neslychaná / ta
 milost přehogná / aby přeneyvyššy Pán / wzał nyzkost člowěka.

Adwentnij. 3

W Až o tom Prorocy / swatj zvěstowali /
 Duchem swatým gsauc hnutj / wěděti žádali / Křysta Pána wtělenj / w ži-
 wot Panny čisté / toho gšme dočekali / w tomto čase gisté.
 Ano Angelům w Nebi bylo gest předivné /
 Geho swaté Wtělenj / a welmi neznámé. } Od wěkůw neslychaná / ta
 milost přehogná / aby přeneyvyššy Pán / wzał nyzkost člowěka.

3. 2. 2. Dačický žaltář

Čtyřhlasý Dačický žaltář¹⁵ patří do skupiny pramenů, které českému prostředí zprostředkovaly tzv. Ženevský žaltář, písňové zpracování biblické knihy žalmů pro potřeby kalvinistické církve. U nás došel obliby u všech reformačních církví s českými texty bratrského kněze Jiříka Strejce. V jednohlasé podobě byl součástí Bratrského kancionálu (viz výše). Řadu textů a nápěvů převzal také Šteyer, který je zřejmě zprostředkoval Božanovi. V Dačickém žaltáři se nachází 5 nápěvů, které se nachází v Božanově kancionálu i u Šteyera. Všechny jsou ve Slavíčku v pozmeněné podobě a většinou i odchylné podobě od Šteyera. Svědčí to o potřebě upravit tyto nápěvy do podoby více konvenující vkusu kolem roku 1700.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozmeněná úprava, m = pouze melodie)

Incipit textu	Str.	Č. nápěvu	Št 1683	Hol	Rkp.	16. st	poznámky
Noc temnou přečkavše / velicí i malí	s 361	b 075	* m	i	Klab m	Br m, Dač v	au Šimon Lomnický z Budče
Ej duše má oslavuj Pána svého	s 521	b 139	m			Br m, Dač v	
Co chce můj Bůh / to já též chci	s 473	b 022a	* m,v			Br m,Dac v	AMzO
Z hlubokosti mé těžkosti / volám k tobě	s 480	b 022	* m,v			Br v, Dac v	
Zdráv buď o nejspanilejší	s 154	b 022	m,v			Br v,Dac v	původní

3. 2. 3. Vodňanský kancionál

Vodňanský rukopisný kancionál z doby po roce 1540 zachycuje z hlediska této práce nejstarší vrstvu nápěvů. Některé z nich jsou v českém jazykovém prostředí obecně známé od pozdního středověku až do dnešní doby a jejich běžnou znalost v 17. století potvrzuje výskyt ve většině srovnávacích pramenů. Do Božanova Slavíčka se tyto písně dostaly především přes Holanův (18 totožných úprav) a Šteyerův kancionál. Ve 21 případech se melodie shoduje, v 9 případech je pozmeněna.

¹⁵ SUCHÁ, Barbora: *České vícehlasé žaltáře ze začátku 17. století*. Diplomová práce na PF JU, České Budějovice, 2006.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

incipit textu	str.	č. náp.	Štey	Hol	rkp.	16. st	poznámky
Vesele zpívejme	s 001	b 064	* m	i	Klab m	Br m, Vo m	
Poslán jest Archanjel	s 002	b 278	* m	i	Klab v	Br m, Vo m	
Jakož o tom proroci	s 003	b 293	* m	* i	Klab m	Br m, Vo m	
Nová radost nového Krále	s 004	b 097	* m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m	
Věřmež v Boha nebeského / a Otce všemohoucího	s 223	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m	původní
Zavítej Chlébe anjelský	s 225	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m	
Beránku Ježíši Kriste / jenž jsi vstal	s 226	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m	původní
A na zemi budiž lidem / obdařený sv. Duchem	s 304	b 205	m	i	Klab m	Br m, Vo m	au Jakub Kunvaldský
Tří králi znamenali	s 084	b 013	* v	* v		Br m, Vo v	
Děkujemeť obránce náš	s 531	b 276	* m	* v	Klab m	Br m, Vo v	au Havel Dřevínek
Kyrye elejson / o Kriste elejson / z nebeské výsosti	s 029	b 064		i	Klab m	Br m, Vo m	původní
Věřmež v Boha jednoho / Pána	s 030	b 097 a	m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m	
Utěšený nám den nastal	s 198	b 205	* m	i	Klab m	Br v, Vo m	
Bůh všemohoucí / vstal z mrtvých žádoucí	s 199	b 215		* i		Br v, Vo v	
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 414	b 138 a	v		Klab m	Vo m	stejně jako 322
Zvěstujem vám radost	s 036	b 132	* m	i	Klab m	Vo m	
Nastal nám den veselý	s 042	b 126	*	m,v		Vo m	
Kdo se líbí Bohu	s 071	b 132	* m	i	Klab m	Vo m	
Věřím v Boha jednoho / Otce	s 091	b 126		m,v		Vo m	původní
Svatý, svatý, svatý / Pán Bůh	s 092	b 132	m	* i	Klab m	Vo m	
O veliká milost Syna	s 103	b 045	* m	* i	Klab m	Vo m	
Nebeský Pán / ať by	s 144	b 240	* m	v		Vo m	
Poprosmež Ducha svatého	s 294	b 070	* m	* v	Klab m	Vo m	
Kyrye Bože nebeský / rač vzhlednouti na	s 423	b 070 a	m	v	Klab m	Vo m	původní
Vítej Jezu Kriste / z nebeské	s 018	b 004	* m	* i		Vo m, Br m	
O všemohoucí Bože náš / děkujem tobě v tento čas	s 364	b 128	* m	* i		Vo v	
Modleme se Otci svému / v pokoře	s 393	b 061	* m	v	Klab m	Vo v	
Otče náš všemohoucí / jenž vše živíš	s 524	b 289	* v	v	Klab v	VO v	au Havel Dřevínek
Maria Magdaléna / v světě se kochala	s 663	b 222	*	v	Klab v	Vo v, Br v	
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 293	b 138	* v		Klab v	v	au Kliment Bosák

Jedna skladba – Ecce quomodo moritur justus – pochází z konce 16. století, jedná se o moteto Jacoba Handla (1550–1591). Počet hlasů je ovšem redukován ze čtyř na tři.

Č. textu	Incipit textu	Str.	Č. nápěvu	poznámky
824	Ecce quomodo moritur	s 824	b 316	Au Jacob Handl

3. 3. Adam Michna z Otradovic

Adam Michna z Otradovic byl autorem nových písní. Publikoval tři zpěvníky vlastních skladeb, které Božan často přebíral v Holanových úpravách, s redukováným počtem hlasů nebo notových hodnot). Šteyer ve svém Kancionálu českém má jen melodie, někdy jen Michnovy texty s jinými nápěvy.

Ve Slavíčku rájském se vyskytují Michnovy písně jak v původní čtyřhlasé úpravě (9) – značeno „i“, tak ve dvojhlasé úpravě, eventuálně v úpravě týkající se redukce notových hodnot, převzaté přes kancionál Capella regia musicalis (19) – značeno „v“, a také v některých případech použil Božan pouze text (24) – značeno „t“. U dvou písní v katalogu označených „o“ jde pouze o odkazy, to znamená, že Božan spoléhá na povědomí o Michnových nápěvech, aniž by je sám otiskl.

Ve vztahu k Michnovým písním je patrné, že u Božana už se objevují častěji v modernizačních úpravách než v původní podobě, která už v první polovině 18. století působila archaicky. Michnovy texty pravděpodobně zastarávaly pomaleji, o čemž svědčí počet jeho textů opatřených novým nápěvem.

Michnovy zpěvníky:

Česká mariánská muzika (1647) – 64 čtyř- nebo pětihlasých písní

Loutna česká (1653) – 13 skladeb pro 2 hlasy a basso continuo.

Svatoroční muzika (1661) – 118 čtyřhlasých písní

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit textu	Str.	Č. odk.	Mich	Št 1683	Hol	Rkp.	poznámky
669	669 Maria blahoslavená / Matko Panno čistá	s 584	b 037 b 232	LČ 9 v	* m			
161	161 O lásko lásko Kriste můj	s 124	o	MM 15 t		*		AMzO
148	148 Když v myšlení usmrcení	s 110	b 193	MM 18 i t	* m	* i	Loch v	AMzO
62	62 Chtíc aby spal	s 041	b 133	MM 2 v t	* m	* i,v	Klab m	
217	217 Ej vesele prozpěvůjme	s 210	b 180 b 300	MM 22 v t	* v	* i		AMzO
224	224 Nyní se vše proměnilo	s 214	a b 284	MM 24 v t	m	* i		AMzO
316	316 Všickni lidé se radujte	s 289	o b 236	MM 26 t	*	*		AMzO
321	321 Všickni lidé radujte se	s 291	o b 232	MM 26 t	*	*		stejně jako 316
318	318 Vstup na Nebe / sám od sebe	s 290	o	MM 27 t	*	*		AMzO
102	102 Vítej Pane Jezu Kriste	s 065	b 034	MM 3 i t	m	* i		
30	30 Zavítej náš Stvořiteli/náš milý	s 020	b 034	MM 3 v	* m	* i		

17	Novinu poslouchajte	s 013	b 293 o	MM 35 t	*	*	
43	Poslyšte a podivte se	s 027	b 022a o	MM 36 t MM 39		*	
145	Stála Matka litující / u dřeva	s 107	b 200	v t	* v	* i	
125	Sláva buď Bohu Otci / Nebe i země	s 089	b 093	MM 4 v MM 4 v	* m	* i	Loch v, Boh v
69	Toto malé děťátko	s 046	b 093 b 284	t	* m	* i	Loch v, Boh v
679	Radujte se ó Čechové	s 591	o	MM 44 t		*	AMzO
684	Marii vyprovázejme	s 593	b 232 o	MM 46 t MM 57		*	AMzO
148	Když v myšlení usmrcení	s 110	Št, MM o	o	* m, tx	*	AMzO
154	Maria pod křížem stála / žalostně	s 118	Št, MM b 293	o	* m, tx	*	
101	Bůh se nám dnes narodil	s 063	o	MM 6 t SM 108		*	
523	Co chce můj Bůh / to já též chci	s 473	b 022a	T SM 20	* m, v		AMzO AMzO, v Šte a Hol jiné varianty
517	Kdož může mysli stíhati	s 466	b 106 b 222	v t	* m	* i	
704	Jak nestíhlí / jak divní jsou	s 616	o	SM 22 t		*	AMzO
706	Svatý Crho a Strachoto	s 617	b 196 o	SM 23 t		*	AMzO
710	Nikdy lepšího nebylo	s 620	b 022 o	SM 24 t SM 26 i		*	AMzO
8	Z Nebe posel vychází	s 007	b 229	t SM 28 i	* m	* i	
160	Zdráv buď Kriste Boží Synu	s 124	b 220 b 122	t	*	* i	Boh i AMzO
483	Proč svět rytěřuje / pod bídnu	s 428	o	SM 29 t SM 29 i	* m, tx		
151	Plačte Anjelové / nebeští kůrové	s 116	b 122	t SM 30 i	m	* i	AMzO
159	O nevděčný příliš světe	s 123	b 113	t SM 33	m	* i	AMzO
223	Na bubny, trouby, píšťaly	s 214	b 056	v t SM 34	* m	* v	AMzO
226	O převeselá novina	s 217	b 184 b 248	v t	* m	* v	AMzO
674	Vesel se Nebes Královno	s 588	o	SM 35 t SM 36 i	*	*	AMzO
214	Plesej všecko stvoření	s 206	b 111 b 284	t	* m	* i	Boh i
320	Sám-li na Nebe vstupuješ	s 290	o	SM 44 t SM 48	*	*	AMzO
355	O nejsvětější Trojice Božská	s 315	b 118	t SM	* m	* i	Klab m AMzO
654	dobrotivá	s 571	b 071 b 145	48v,94v	* v	v	
57	Slíčné pacholátko	s 038	o	SM 5 t SM 53	*	*	
199	Zdráv buď Chlébe kterýž z Nebe	s 153	b 252 b 252	t	*		AMzO
384	Zdráv buď Chlébe	s 341	o	SM 53 t SM 54	*		stejně jako 199
399	Spívej jazýk / Pange lingua	s 350	b 127 b 170	t	*		Boh v AMzO
105	Vítej k nám Bože vtělený	s 066	o	SM 6 t SM 69	*	*	
757	Všem se sluší radovati / s vděčností vychvalovati	s 669	b 105	v t	*		AMzO
105	Vítej k nám Bože vtělený	s 066	b 170	SM 6v	* m	* i, v	
106	Nuž Anjeličkové	s 067	b 274	SM 7 i t	m	* i, v	
11	Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023 b 196	SM 73v	* m, v	v	Klab m, v, Loch v, Boh v
760	Ouzká cesta do radosti	s 671	o	SM 74 t	*		AMzO
682	Maria na svět přichází / dennice	s 593	b 284 o	SM 77 t	*		AMzO
77	K jesličkám překrásného	s 050	b 172	SM 8 i t	v	* i, v	

Snahu o modernizaci Michnových písní lze doložit na příkladu vánoční písně **Toto malé děťátko** (Česká mariánská muzika, č. 4, př. 1). Šteyer otiskl její nápěv a odkaz s textem Sláva buď Bohu Otci (s. 87, př. 2) v původní menzurální notaci. Holan zredukoval hodnoty a místo dvou vnitřních hlasů (alt a tenor) složil nový druhý soprán (s. 123, př. 3), Božan jeho úpravu převzal (s. 45, př. 4).

Příklad 1, Adam Michna, Česká mariánská muzika 1647

4. Vánoční roztomilost

To - to ma - lé dě - tá - tko, to mi - lé ne - mluv - ňá - tko, tvět
jest to pa - cho - lá - tko, Ma - ri - a Pan - no Ma - tko.

Pána Krysta. 87

Gako : Budiž slavné weleben. Aneb gako : Pod weier twá čeládla.
 Aneb gako : Toto malé Děťátko.

Lawa buš Bohu Otcy / Nebe y Země Tworcy /

Genž nám dal Syna swého / z Panny narozeneho.

Oto malé děťátko, to milé Němluwnátko / třetí gest to pacholátko / Ma ya Panno Matko.
 Oto dítě radostné, klade se w plenky sprostné / od Matky své tak ctioštné / což gest velmi miloštné.

Seho tělo Nebeský / jeho žiwot Zingelský / co slunečné Paprsky / tak se stwój Plod Panenský.

O gako sljéne to lječo / gako to Nagsté Gabličko / gako gane Slunečko / o gako s šťastná Rodičko.

46 Písně o Narození

Oto malé děťátko/to malé Temlůňátko/tvéť gest to pacholátko/Marya PannolMatko.
Oto Dítě radostné/flade se w plenty sprostné/od Matky své tak ctnostné/ což gest velmi
milostné.

Woho Tělo Nebeský/ geho Život Angelstý/ co slunečné Paprskstý/ tak se stěw j Plod Panenský.

O gať líčné to lječto/ gaťto Kágské Gabličko/ gaťo gasné Sluněčko/ ó gaťs sřiořtná Rodičko:
Gať malých Děťůch w plenu sprostnu od Matky své tak ctnostnu což gest velmi milostnu.

3. 4. Kancionál český Matěje Václava Šteyera

Šteyerův kancionál obsahuje velké množství nápěvů shodných s Božanem. Kancionál český, jehož 1. vydání vyšlo roku 1683, obsahuje (stejně jako další vydání tohoto nejoblíbenějšího českého barokního kancionálu) pouze jednohlasé písně. Porovnáme-li rozsah 1. vydání Šteyerova kancionálu s Božanovým, v počtu textů je obdobný (Šteyer 850, Božan 825), nápěvů však má Šteyer 680, Božan méně než polovinu – 317. U Božana najdeme 429 písní, které spojuje se Šteyerem text a 232, které spojuje nápěv. 293 textů nebo nápěvů v Slavíčkově najdeme zároveň v Šteyerovi i Holanovi.

V 429 případech se v Slavíčku rájském vyskytují stejné texty jako v Šteyerově kancionálu. 75 těchto textů se objevovalo již v 16. století.

Ve 192 případech se u Božana shoduje se Šteyerem melodie.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit textu	str	Č. náp	Mich	Št	Hol	rkp	16.st
1	Vesele zpívejme	s 001	b 064		* m	i	Klab m	Br m, Vo m
2	Poslán jest Archanjel	s 002	b 278		* m	i	Klab v	Br m, Vo m
3	Jakož o tom proroci	s 003	b 293		* m	* i	Klab m	Br m, Vo m
4	Nová radost nového Krále	s 004	b 097		* m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m
5	Zdráva jenž jsi pozdravena	s 005	b 003		* m	* i		*
6	Po zlém pádu	s 005	b 202		* m	i	Klab m	*
7	Anjel Gabryel / ten čistý posel	s 006	b 292		* m			
8	Z Nebe posel vychází	s 007	b 229	SM 26 i t	* m	* i		
12	Hle přijde pán Spasitel náš	s 010	b 183		* m	v	Klab v, Boh v	
14	Slovo na svět narozené	s 011	b 125		* m	i	Boh v	*
18	Pán Bůh všemohoucí	s 014	b 046		* m	i		*
28	Vítej Jezu Kriste / z nebeské	s 018	b 004		* m	* i		Vo m, Br m
30	Zavítej náš Stvořiteli/náš milý	s 020	b 034	MM 3 v	* m	* i		
31	Divná se milost stala	s 020	b 008		* m	* i		*
47	A na zemi budiž lidem / pokoj	s 030	b 124		* m		Klab m	
53	Zvěstujem vám radost	s 036	b 132		* m	i	Klab m	Vo m
55	Již slunce z hvězdy vyšlo	s 037	b 074		* m	*		Br m
56	Narodil se Kristus Pán / veselme se	s 038	b 067		* m	* i	Klab m	*
59	Poslouchejte křesťané / co se jest stalo	s 039	b 057		* m	i	Klab m	
61	Všem věc divná neslychaná	s 040	b 277		* m			
62	Chtíc aby spal	s 041	b 133	MM 2 v t	* m	* i,v	Klab m	
65	Nastal nám čas velmi veselý	s 043	b 188		* m	* i	Klab m	*
68	Zavítej k nám dítě malé	s 045	b 150		* m	v	Loch v, Klab m	
69	Toto malé děťátko	s 046	b 093	MM 4 v t	* m	* i	Loch v, Boh v	
86	Sem sem Děťátko / Do kolíbčičky	s 056	b 043		* m	* i	Loch v	
96	Již jest vyšel papršlek	s 061	b 148		* m	i	Klab v, Loch v	*

105	Vítej k nám Bože vtělený	s 066	b 170	SM 6v	* m	* i,v		
109	Kdo se líbí Bohu	s 071	b 132		* m	i	Klab m	Vo m
114	Dítě se nám narodilo / V tomto roce	s 081	b 092		* m		Klab m, HK v	
125	Sláva buď Bohu Otci / Nebe i země	s 089	b 093	MM 4 v	* m	* i	Loch v, Boh v	
140	Kristus příklad pokory	s 102	b 189		* m	i	Klab m	Br m
141	O veliká milost Syna	s 103	b 045		* m	* i	Klab m	Vo m
146	Všemohoucí Stvořiteli / Nebe	s 108	b 288		* m	* i	Klab m	Br m
148	Když v myšlení usmrčení	s 110	b 193	MM 18 i t	* m	* i	Loch v	
150	Poslouchejte žaloby nebeského	s 114	b 141		* m			*
189	Chvála tobě Kriste / jenž	s 145	b 201		* m	* m		*
190	Nuž s vážností rozjímáme	s 146	b 260 b 260		* m	v		*
191	Když byl Pán Ježíš pochován	s 147	a		* m	* j		*
192	Ukřižovaný Kriste / zdráv	s 147	b 162		* m	* i		
197	Věříme v Boha Otce / všecko mohoucího	s 152	b 189		* m	i	Klab m	Br m
204	Ej ten silný lev	s 197	b 140		* m	i	Klab m	Br m Br m,Vo m
205	Utěšený nám den nastal	s 198	b 205		* m	i	Klab m	m
207	Třetího dne vstal Stvořitel	s 200	b 058		* m	i		Br m
208	Léto chvíle této	s 201	b 203		* m	* j	Klab m	*
212	Nuž všickni věrní vesele / Pána	s 204	b 300		* m	* v		*
214	Plesej všecko stvoření	s 206	b 111	SM 36 i t	* m	* i	Boh i	
216	Kristus Ježíš Nazarétský / kterýžto	s 209	b 247		* m	* i	Klab m	Br m
223	Na bubny, trouby, píšťaly	s 214	b 056	SM 33 v t	* m	* v		
226	O převeselá novina	s 217	b 184	SM 34 v t	* m	* v		
229	Den vzkříšení Jezu Krista	s 219	b 001a		* m		Klab v, Loch v	*
246	Otče Bože smiluj se	s 229	b 286		* m			
249	Popřej nám milost k spívání	s 234	b 104		* m			
250	Hospodine uslyš nás / zpomeň	s 240	b 214		* m			*
251	Bože Abrahámův	s 250	b 217		* m	*	Klab m	Br m
258	Bože věčný sám pro sebe	s 254	b 209		* m			Br m
265	Uslyš Pane uslyš hlas náš	s 257	b 284		* m	v		Br m
292	Dej pokoj Hospodine, za těchto dnův našich	s 272	b 216		* m			
301	Věříme v Boha Otce / z všech nejmocnějšího	s 279	b 286		* m			
302	Věřím v Boha Otce všemohoucího	s 280	b 088		* m	v	Klab v	
311	Vstoupil jest Kristus na Nebe	s 287	b 009		* m	* v	Klab v	Br m
324	Poprosmež Ducha svatého	s 294	b 070		* m	* v	Klab m	Vo m
329	Navštěv nás Duše svatý Poprosmež Ducha svatého / bychom byli stále	s 297	b 263		* m	v	Klab m	*
332	víry	s 299	b 204		* m	v	Klab m	Br m
335	Přijdiž těšiteli Duše svatý	s 301	b 192		* m	v		*
349	Jazyk nemůž vysloviti	s 311	b 173		* m	* i	Klab m	
354	Slavná, nerozdílná / trojice, nejvyšší	s 314	b 304		* m			
355	O nejsvětější Trojice Božská	s 315	b 118	SM 48 t	* m	* i	Klab m	
364	Veselte se o duše	s 329	b 051 b 134		* m	* i	Boh v	
381	Zdráv buď náš Stvořiteli	s 340	a		* m	* v		
397	Vesel se, a plesej duše má milá	s 349	b 088		* m	v	Klab m	
403	Ve Jméno Otce i Syna / též i Ducha svatého	s 360	b 173		* m	* i	Klab m	
404	Noc temnou přečkávese / velicí i malí	s 361	b 075		* m	i	Klab m	Br m, Dač v
406	Minula noční hodina / pokleknuoc O všemohoucí Bože náš / děkujem tobě v tento	s 363	b 118		* m	* i	Klab m	
407	čas	s 364	b 128		* m	* i		Vo v
409	Hospodine uslyš hlas můj / předústojný	s 365	b 191		* m	i	Klab m	*
410	Otče Bože všemohoucí / slavný a divný	s 366	b 006		* m	* i	Klab m	
413	Ej vstávající ráno z svého lože	s 368	b 151		* m	i	Klab m	Br v
415	Jak překrásné slunéčko vychází	s 369	b 186		* m	*	Klab m	
417	Můj milý člověče / blížiť	s 371	b 210		* m	* i		
418	Z celého srdce svého / chválu, díky	s 372	b 028		* m	* i		

419	Již jest čas vzhůru vstáti	s 373	b 296		* m	* i			Br m
442	Modleme se Otci svému / v pokoře	s 393	b 061		* m	v	Klab m		Vo v
451	Hospodine všemohoucí / Pane milý přezádoucí	s 401	b 142		* m	*	Klab m		
460	Nejmocnější Bože Otče vždycky svatý	s 408	b 059		* m				Br m
462	Beránku Boží Kriste / rač nám dát	s 410	b 094		* m	v	Klab m		Br m
463	Beránku tichý / jenž snímáš hříchy / Pane	s 411	b 098		* m		Klab m		
466	Otče náš milý Pane / dej nám Ducha svatého	s 414	b 002		* m	* i	Klab m		Br m
470	Pochválen budiž nyní Pán Bůh náš / kterýž nyní	s 416	b 198		* m		Klab m		
472	Milý Pane dejž hodně slyšeti	s 417	b 007		* m				
483	Proč svět rytěfuje / pod bídnu	s 428	b 068		* m				
506	Můj Vykupiteli / Kriste Ježíši	s 451	b 307		* m	* v			
510	Když pak přijde můj Pán Ježíš	s 455	b 182		* m				
				SM 20					
517	Kdož může mysli stíhati	s 466	b 106	v t	* m	* i			
530	Pamatuj člověče / proč tě Pán Bůh stvořil	s 477	b 123		* m	i,v			Br m
548	Pán Bůh jest má síla i doufání	s 487	b 171		* m				
551	Zazpívejmež vesele / ke cti Bohu	s 489	b 207		* m				
552	Pane přispěj k mé pomoci	s 490	b 048		* m		Klab m		Br m
553	Nerač Pane v prchlivosti	s 491	b 256		* m		Klab m, HK v		Br m
557	Já vždycky oči svých / k Nebi	s 494	b 016		* m				
561	Já k tobě Pane Bože volám	s 497	b 176		* m				Br m
563	Dobroto věčná / můj Bože laskavý	s 499	b 297		* m				
564	Jižť sluší srdce svého / k Bohu	s 500	b 073		* m	v	Klab m		Br m
571	Ach milostivý Bože a Pane můj	s 506	b 066		* m				
572	Otče všemohoucí / předivný v své moci	s 507	b 199		* m				*
574	O můj laskavý Pane Ježíši! Miluji	s 508	b 169		* m				
576	Chval Hospodina Sione / bezpečný	s 510	b 102		* m				*
579	O Bože můj! Naděje má / v tebeť já	s 512	b 264		* m				
580	Ku Pánu Bohu svému / já volati budu	s 513	b 099		* m				
581	Člověče nevěř světu	s 514	b 052		* m		Klab v,		
585	Jezu Kriste Synu Boží / dárce nebeského	s 517	b 218		* m	v	Klab v		
588	Kdo bude můj milý Pane	s 519	b 305		* m				
589	Snažujmež se v tomto světě	s 520	b 251		* m				Br m
598	Budiž slavně veleben / Pán Bůh v Trojici	s 527	b 206		* m	* v			Br m, Br m,
									Vo v
605	Děkujemeť obránce náš	s 531	b 276		* m	* v	Klab m		Vo v
607	Vždyckyť se sluší modliti	s 532	b 190		* m	* v	Klab m		
610	Na lůže jdouce / toběť se	s 534	b 143		* m	v			*
617	Již se přiblížil čas noční	s 538	b 120		* m	* v	Klab m		
622	Zdravas hvězdo mořská / Panenko Maria / myť	s 545	b 109		* m	v	Klab v, Loch v, Boh v, HK v		
636	Každého dne / chvály hodné	s 555	b 232		* m	*			
640	Zdravas Královno / důstojná Panno	s 561	b 157		* m				
669	Maria blahoslavená / Matko Panno čistá	s 584	b 037	LČ 9 v	* m				
670	O růžičko! O lilium!	s 585	b 063		* m		Loch v		
794	Chceš-li křesťane plniti / vůli Boží	s 735	b 005		* m	* v	Klab m		Br m
821	Amen staniž se tak všemohoucí Pane	s 775	b 313		* m				
822	Králi nejmocnější Kriste	s 775	b 314		* m				
823	Pochvalmež my Boha všickni	s 776	b 315		* m				
188	Nebeský Pán / ať by	s 144	b 240		* m	v			Vo m
36	Všickni věrní křesťané / Bohu chválu vzdejme	s 024	Št 950		* m tx	*			*
42	Prorokové Otcové / Svatí sou	s 027	Št 65 o		* m, tx	*			
148	Když v myšlení usmrčení	s 110	Št, MM	MM 57 o	* m, tx	*			
154	Maria pod křížem stála / žalostně	s 118	Št, MM	MM 57 o	* m, tx	*			
483	Proč svět rytěfuje / pod bídnu	s 428	b 122 o	SM 29	* m, tx				
811	Chvalte služebníci všickni	s 768	Št 957 o		* m, tx				
11	Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	SM 73v	* m,v	v	Klab m,v, Loch v, Boh v		Br m
502	Má duše se nespouštěj	s 448	b 033		* m,v	* v	Klab v		
523	Co chce můj Bůh / to já též chci	s 473	b 022a	SM 108 T	* m,v				Br m, m,Dac

									v
531	Všickni lidé, kteříž spíte	s 478	b 053		* m,v				Br v, Dac v
534	Z hlubokosti mé těžkosti / volám k tobě	s 480	b 022		* m,v				Br v
618	Slunce za zapadá za horu	s 538	b 021		* m,v				Br v
220	Kristus Bůh všemohoucí / vstal z	s 212	b 031a		*m,v	* i,v	Klab v		Br v
41	Přijdiž náš vykupiteli	s 026	b 081		m	i	Klab m		Br m Br m,Vo m
			b 097						
48	Věřmež v Boha jednoho / Pána	s 030	a		m	* i,v	Klab m		m
70	Děťátko se narodilo / se narodilo	s 046	b 181		m				
85	Radůjme se křesťané	s 056	b 146		m	* i	Loch v		
				MM 3 i					
102	Vítej Pane Jezu Kriste	s 065	b 034	t	m	* i			
				SM 7 i					
106	Nuž Anjeličkové	s 067	b 274	t	m	* i,v			
129	Svatý, svatý, svatý / Pán Bůh	s 092	b 132		m	* i	Klab m		Vo m
143	Umučení našeho / Pána milostného	s 105	b 221		m	v	Klab m		Br m
147	Černěť já se přistrojím	s 109	b 079		m	i			
				SM 29					
151	Plačte Anjelové / nebeští kúrové	s 116	b 122	i t	m	* i			
				SM 30					
159	O nevděčný příliš světe	s 123	b 113	i t	m	* i			
183	Smutný čas nyníjší	s 140	b 109		m	v	Klab v, Loch v, Boh v, HK v		
195	Kyrye elejson / o Otče nebeský	s 150	b 109		m	m	Klab v, Loch v, Boh v, HK v		
202	O Beránku nevinný / pro nás	s 156	b 221		m	b	Klab m		Br m
			b 300	MM 24					
224	Nyní se vše proměnilo	s 214	a	v t	m	* i			
233	Na zemi jest pokoj lidem / když	s 221	b 140		m	i	Klab m		Br m
236	Věříme v Boha jednoho / i v Ježíše Syna	s 223	b 058		m	i			Br m Br m, Vo m
237	Věřmež v Boha nebeského / a Otce	s 223	b 205		m	i	Klab m		Vo m
238	Svatý, svatý, svatý Bože / Pane Nebe,	s 224	b 247		m	i	Klab m		Br m Br m, Vo m
239	Zavítej Chlébe anjelský	s 225	b 205		m	i	Klab m		Vo m
241	Beránku Boží nevinný	s 226	b 140		m	i	Klab m		Br m Br m, Vo m
242	Beránku Ježíši Kriste / jenž jsi vstal	s 226	b 205		m	i	Klab m		Vo m
257	O Bože Abrahamů	s 253	b 298		m	* i	Klab m		Br m
292	Svatý Bože, odvratiž se hněv	s 272	b 230		m				
	Kyrye elejson, Kriste elejson, Kyrye elejson,								
297	Pane Ježíši / popřej at' prší	s 276	b 098		m		Klab m		
299	A na zemi budiž lidem / pokoj dobrá vůle	s 277	b 006		m	* i	Klab m		
306	Svatý Stvořitel / svatý náš Spasitel	s 283	b 151		m	i	Klab m		Br v
309	O krásný Beránku / nad sních nejbělejší	s 285	b 109		m	v	Klab v, Loch v, Boh v, HK v		
339	Hospodine Otče věčný	s 303	b 142		m				Br m, Vo m
342	A na zemi budiž lidem / obdařený sv. Duchem	s 304	b 205		m	i	Klab m		Vo m
343	Sláva budiž na výsosti / Pánu Bohu z té	s 305	b 058		m	i			Br m
368	Kriste rozkoši anjelská	s 332	b 125		m	i	Boh v		
			b 307						
392	Podte podte jenž lačnité / dušičky	s 345	a		m	* i			
438	Připravmež se věrní k modlení	s 391	b 062		m	* i			Br v
			b 068						
452	Kriste z Nebe poslaný / z Panny čisté narozený	s 401	a		m				
	Dnes křesťané znamenejme / a sobě								
477	připomínejme	s 421	b 283		m	v	Boh v		
			b 070						
480	Kyrye Bože nebeský / rač vzhlednouti na	s 423	a		m	v	Klab m		Vo m
500	O proč tak náramně / rmoutíš se vždy ve mně	s 446	b 253		m				
516	O láska, láska, láska má	s 461	b 283		m	v	Boh v		
535	O blahoslavený člověk / kterýž v dobrém	s 481	b 054		m		Klab m, v		Br m, Dač v
590	Ej duše má oslavuj Pána svého	s 521	b 139		m				
619	Spasiž nás Hospodine / když my bdíme	s 540	b 129		m				
			b 183						
639	Pod tvůj plášť se utíkáme	s 560	a		m	v	Klab m, Boh v		

642	Nitida stella	s 563	b 098		m			Klab m
653	Zdravas Královno tůřanská	s 569	b 283		m	v		Boh v
798	Mějte se dobře lucerny	s 740	Št 945		m			
800	Poslyšte mne národové	s 745	Št 945		m			
805	Rozškleb se tlamo pekelná	s 757	Št 945		m			
806	Proč? Ach! Proč v tomto oudolí	s 763	Št 945 b 076		m			
100	Zpívejmež všickni vesele	s 063	o b 076		m v			
112	Když kraloval v Zemi júdský	s 076	o		m v			*
200	Zdráv buď o nejspanilejší	s 154	b 022		m,v			Br v,Dac v

Ve 44 případech je v Božanovi pozměněná melodie oproti Šteyerovi.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Incipit textu	str	Č. náp	Mich	Št	Hol	Jiné tisky	rkp	16.st
Slunce za zapadá za horu	s 538	b 021		* m,v				Br v
Z hlubokosti mé těžkosti / volám k tobě	s 480	b 022		* m,v				Br v, Dac v
Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	SM 73v	* m,v	v		Klab m,v, Loch v, Boh v	Br m
Má duše se nespouštěj	s 448	b 033		* m,v	* v		Klab v	
Všickni lidé, kteříž spíte	s 478	b 053		* m,v				
Slyšíž Otče nejmilejší / ponížené prosby	s 507	b 010		* v				Br v
Tří králi znamenali	s 084	b 013		* v	* v	Jesl		Br m, Vo v
Pane v prchlivosti tvé / nerač mne trestat	s 492	b 014		* v			Klab v	
Takto volá sám Syn Boží	s 516	b 015		* v	v		Klab v, HK v	Br v
Bože ty jsi outočistě / a upevnění	s 486	b 020		* v			Klab m	
Práci denní vykonavše	s 535	b 024		* v				Br v
Radůj se Panno čistá	s 228	b 030		* v				
Veselým hlasem zpívejme	s 044	b 031		* v	* i,v		Klab v	Br v
Maria Matko milosti / Rodičko dobrotivá	s 571	b 071 b 096	SM 48v,94v	* v	v			
Slunce za horu zapadá	s 536	a b 096		* v				
U tebeť jest darův dosti	s 263	b		* v				
Vzdejmež čest Bohu svému	s 526	b 110		* v	* v			*
Máme v Pána Boha věřiti / kterýž ráčil	s 405	b 116		* v	* i		Klab v	
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 293	b 138		* v			Klab v	Vo v, Br v
O Bože Otče! Světa Stvořiteli	s 316	b 177		* v				
Ej vesele prozpěvujme	s 210	b 180	MM 22 v t MM 39 v t	* v	* i			
Stála Matka litující / u dřeva	s 107	b 200		* v	* i			
Svatý Václave / vejvodo České země	s 691	b 208		* v	* v		Boh v	*
Radůjme se všickni nyní	s 216	b 248		* v	* i		Klab m	Br v
Pan Ježíš Kristus vstal z mrtvých	s 218	b 248		* v	i		Klab m	Bb v
Otče náš všemohoucí / jenž vše živíš	s 524	b 289		* v	v		Klab v	VO v
Chval duše má Pána svého	s 509	b 301 b 076		* v				
Zpívejmež všickni vesele	s 063	o b 076		m v		Deka		
Když kraloval v Zemi júdský	s 076	o		m v				*
Zdráv buď o nejspanilejší	s 154	b 022		m,v				Br v,Dac v
Radůj se srdce věrného	s 298	b 001		v				

Předobry Kriste Ježiši / Samsone	s 265	b 035	v	v	Jesl v	Klab v, Loch v	
Raduj se dušičko milá / z drahého	s 444	b 035	v	v	Jesl v	Klab v, Loch v	
Povstaň, povstaň z prohřešení	s 445	b 060 b 094	v	* i		Klab v	Br v
Máme z čeho chváliti	s 379	a	v	* i		Klab v	Br v
Věřím v Boha jednoho / v Otce	s 032	b 096 b 111	v				
Při velikonočním času	s 631	a	v	i		Boh v	
Komuž já se uteku / v tomto světě	s 544	b 134 b 138	v	* v			Br v, Vo v
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 414	a	v			Klab m	
Vítej k nám Děťátko	s 094	b 147	v	v	Jesl v	Loch v	
O duše má rozmilá	s 053	b 148	v	* i	Jesl v	Klab v, Loch v	
K jesličkám překrásného	s 050	b 172	SM 8 i t v	* i, v			
Věříme v Boha jednoho / a Otce všemohoucího / kterýž Nebe země stvořil	s 406	b 194	v	v			Br v
Rozmejšlejež dnes / pobožní	s 101	b 227	v		Roz, Hloh		

Ve 166 případech se v Božanovi setkáme se stejným textem a shodnou nebo pozměněnou melodií.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Incipit textu	str	Č. náp	Mich	Št	Hol	Jiné tisky	rkp	16. st
Pane přispěj k mé pomoci	s 490	b 048		* m			Klab m	Br m
Vesele zpívejme	s 001	b 064		* m	i		Klab m	Br m, Vo m
Poslán jest Archanjel	s 002	b 278		* m	i		Klab v	Br m, Vo m
Jakož o tom proroci	s 003	b 293		* m	* i		Klab m	Br m, Vo m
Nová radost nového Krále	s 004	b 097		* m	* i, v		Klab m	Br m, Vo m
Zdráva jenž jsi pozdravena	s 005	b 003		* m	* i			*
Po zlém pádu	s 005	b 202		* m	i	Jesl v	Klab m	*
Anjel Gabryel / ten čistý posel	s 006	b 292		* m		Jesl		
Z Nebe posel vychází	s 007	b 229	SM 26 i t	* m	* i			
Hle přijde pán Spasitel náš	s 010	b 183		* m	v		Klab v, Boh v	
Slovo na svět narozené	s 011	b 125		* m	i		Boh v	*
Pán Bůh všemohoucí	s 014	b 046		* m	i			*
Vítej Jezu Kriste / z nebeské	s 018	b 004		* m	* i			Vo m, Br m
Zavítej náš Stvořiteli/náš milý	s 020	b 034	MM 3 v	* m	* i			
Divná se milost stala	s 020	b 008		* m	* i			*
A na zemi budiž lidem / pokoj	s 030	b 124		* m			Klab m	
Zvěstujem vám radost	s 036	b 132		* m	i		Klab m	Vo m
Již slunce z hvězdy vyšlo	s 037	b 074		* m	*	Jesl		Br m
Narodil se Kristus Pán / veselme se	s 038	b 067		* m	* i		Klab m	*
Poslouchejte křesťané / co se jest stalo	s 039	b 057		* m	i		Klab m	
Všem věc divná neslýchaná	s 040	b 277		* m				
Chtíc aby spal	s 041	b 133	MM 2 v t	* m	* i, v		Klab m	
Nastal nám čas velmi veselý	s 043	b 188		* m	* i		Klab m	*
Zavítej k nám dítě malé	s 045	b 150		* m	v	Jesl v	Loch v, Klab m	
Toto malé děťátko	s 046	b 093	MM 4 v t	* m	* i		Loch v, Boh v	

Sem sem Děťátko / Do kolibčičky	s 056	b 043		* m	* i	Jesl v	Loch v	
Již jest vyšel papršlek	s 061	b 148		* m	i	Jesl v	Klab v, Loch v	*
Vítej k nám Bože vtělený	s 066	b 170	SM 6v	* m	* i,v			
Kdo se líbí Bohu	s 071	b 132		* m	i		Klab m	Vo m
Dítě se nám narodilo / V tomto roce	s 081	b 092		* m			Klab m, HK v	
Sláva buď Bohu Otci / Nebe i země	s 089	b 093	MM 4 v	* m	* i		Loch v, Boh v	
Kristus příklad pokory	s 102	b 189		* m	i		Klab m	Br m
O veliká milost Syna	s 103	b 045		* m	* i		Klab m	Vo m
Všemohoucí Stvořiteli / Nebe	s 108	b 288		* m	* i		Klab m	Br m
Když v myšlení usmrčení	s 110	b 193	MM 18 i t	* m	* i		Loch v	
Poslouchejte žaloby nebeského	s 114	b 141		* m				*
Chvála tobě Kriste / jenž	s 145	b 201		* m	* m			*
Nuž s vážností rozjímeje	s 146	b 260 b 260		* m	v	Lut, Deka		*
Když byl Pán Ježíš pochován	s 147	a		* m	* i	Lut, Deka, Cit		*
Ukřižovaný Kriste / zdráv	s 147	b 162		* m	* i			
Věříme v Boha Otce / všecko mohoucího	s 152	b 189		* m	i		Klab m	Br m
Ej ten silný lev	s 197	b 140		* m	i		Klab m	Br m Br m, Vo m
Utěšený nám den nastal	s 198	b 205		* m	i		Klab m	Br m
Třetího dne vstal Stvořitel	s 200	b 058		* m	i			*
Léto chvíle této	s 201	b 203		* m	* i		Klab m	*
Nuž všickni věrní vesele / Pána	s 204	b 300		* m	* v			*
Plesej všecko stvoření	s 206	b 111	SM 36 t	* m	* i		Boh i	
Kristus Ježíš Nazarétský / kterýžto	s 209	b 247		* m	* i		Klab m	Br m
Na bubny, trouby, píšťaly	s 214	b 056	SM 33 v t	* m	* v			
O převeselá novina	s 217	b 184 b	SM 34 v t	* m	* v			
Den vzkříšení Jezu Krista	s 219	001a		* m			Klab v, Loch v	*
Otče Bože smiluj se	s 229	b 286		* m				
Popřej nám milost k spívání	s 234	b 104		* m				*
Hospodine uslyš nás / zpomeň	s 240	b 214		* m				*
Bože Abrahámův	s 250	b 217		* m	*		Klab m	Br m
Bože věčný sám pro sebe	s 254	b 209		* m				Br m
Uslyš Pane uslyš hlas náš	s 257	b 284		* m	v			Br m
Dej pokoj Hospodine, za těchto dnův našich	s 272	b 216		* m				
Věříme v Boha Otce / z všech nejmocnějšího	s 279	b 286		* m				
Věřím v Boha Otce všemohoucího	s 280	b 088		* m	v		Klab v	
Vstoupil jest Kristus na Nebe	s 287	b 009		* m	* v		Klab v	Br m
Poprosmež Ducha svatého	s 294	b 070		* m	* v		Klab m	Vo m
Navštěv nás Duše svatý	s 297	b 263		* m	v		Klab m	*
Poprosmež Ducha svatého / bychom byli stálé víry	s 299	b 204		* m	v		Klab m	Br m
Přijdiž těšiteli Duše svatý	s 301	b 192		* m	v			*
Jazyk nemůž vysloviti	s 311	b 173		* m	* i		Klab m	
Slavná, nerozdílná / trojice, nejvyšší	s 314	b 304		* m				
O nejsvětější Trojice Božská	s 315	b 118	SM 48 t	* m	* i		Klab m	
Veselte se o duše	s 329	b 051 b 134		* m	* i		Boh v	
Zdráv buď náš Stvořiteli	s 340	a		* m	* v			
Vesel se, a plesej duše má milá	s 349	b 088		* m	v		Klab m	
Ve Jméno Otce i Syna / též i Ducha svatého	s 360	b 173		* m	* i		Klab m	
Noc temnou přečkavše / velicí i malí	s 361	b 075		* m	i		Klab m	Br m, Dač v
Minula noční hodina / pokleknouc	s 363	b 118		* m	* i		Klab m	
O všemohoucí Bože náš / děkujem tobě v tento čas	s 364	b 128		* m	* i			Vo v

Hospodine uslyš hlas můj / předústojný	s 365	b 191		* m	i	Klab m	*
Otče Bože všemohoucí / slavný a divný	s 366	b 006		* m	* i	Klab m	
Ej vstávající ráno z svého lože	s 368	b 151		* m	i	Klab m	Br v
Jak překrásné slunéčko vychází	s 369	b 186		* m	*	Klab m	
Můj milý člověče / blížit'	s 371	b 210		* m	* i		
Z celého srdce svého / chválu, díky	s 372	b 028		* m	* i		
Již jest čas vzhůru vstáti	s 373	b 296		* m	* i		Br m
Modleme se Otci svému / v pokoře	s 393	b 061		* m	v	Klab m	Vo v
Hospodine všemohoucí / Pane milý přežádoucí	s 401	b 142		* m	*	Klab m	
Nejmocnější Bože Otče vždycky svatý	s 408	b 059		* m			Br m
Beránku Boží Kriste / rač nám dát	s 410	b 094		* m	v	Klab m	Br m
Beránku tichý / jenž snímáš hříchy / Pane	s 411	b 098		* m		Klab m	
Otče náš milý Pane / dej nám Ducha svatého	s 414	b 002		* m	* i	Klab m	Br 1615 m
Pochválen budiž nyní Pán Bůh náš / kterýž nyní	s 416	b 198		* m		Klab m	
Milý Pane dejž hodně slyšeti	s 417	b 007		* m			
Proč svět rytěruje / pod bídnu	s 428	b 068		* m			
Můj Vykupiteli / Kriste Ježíši	s 451	b 307		* m	* v		
Když pak přijde můj Pán Ježíš	s 455	b 182		* m			
			SM 20 v t				
Kdož může mysli stíhati	s 466	b 106		* m	* i		
Pamatuj člověče / proč tě Pán Bůh stvořil	s 477	b 123		* m	i,v		Br m
Pán Bůh jest má síla i doufání	s 487	b 171		* m			
Zazpívejmež vesele / ke cti Bohu	s 489	b 207		* m			
Nerač Pane v prchlivosti	s 491	b 256		* m		Klab m, HK v	Br m
Já vždycky oči svých / k Nebi	s 494	b 016		* m			
Já k tobě Pane Bože volám	s 497	b 176		* m			Br m
Dobroto věčná / můj Bože laskavý	s 499	b 297		* m			
Jižť sluší srdce svého / k Bohu	s 500	b 073		* m	v	Klab m	Br m
Ach milostivý Bože a Pane můj	s 506	b 066		* m			
Otče všemohoucí / předivný v své moci	s 507	b 199		* m			*
O můj laskavý Pane Ježíši! Miluji	s 508	b 169		* m			
Chval Hospodina Sione / bezpečný	s 510	b 102		* m			*
O Bože můj! Naděje má / v tebeť já	s 512	b 264		* m			
Ku Pánu Bohu svému / já volati budu	s 513	b 099		* m			
						Zdoro v	
Člověče nevěř světu	s 514	b 052		* m		Klab v,	
Jezu Kriste Synu Boží / dárce nebeského	s 517	b 218		* m	v	Klab v	
Kdo bude můj milý Pane	s 519	b 305		* m			
Snazůjmež se v tomto světě	s 520	b 251		* m			Br m
Budiž slavně veleben / Pán Bůh v Trojici	s 527	b 206		* m	* v		Br m Br m, Vo v
Děkujemeť obránce náš	s 531	b 276		* m	* v	Klab m	
Vždyckyť se sluší modliti	s 532	b 190		* m	* v	Klab m	
Na lůže jdouce / toběť se	s 534	b 143		* m	v		*
Již se přiblížil čas noční	s 538	b 120		* m	* v	Klab m	
Zdrávas hvězdo mořská / Panenko Maria / myť k tobě voláme	s 545	b 109		* m	v	Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
Každého dne / chvály hodné	s 555	b 232		* m	*		
Zdrávas Královno / důstojná Panno	s 561	b 157		* m			
Maria blahoslavená / Matko Panno čistá	s 584	b 037	LČ 9 v	* m			
O růžičko! O lilium!	s 585	b 063		* m		Loch v	
Chceš-li křesťane plnit / vůli Boží	s 735	b 005		* m	* v	Klab m	Br m
Amen staniž se tak všemohoucí Pane	s 775	b 313		* m			
Králi nejmocnější Kriste	s 775	b 314		* m			
Pochvalmež my Boha všickni	s 776	b 315		* m			
Nebeský Pán / at' by	s 144	b 240		* m	v		Vo m

Všickni věrní křesťané / Bohu chválu vzdejme	s 024	Št 950 Št 65		* m tx *			*
Prorokové Otcové / Svatí sou	s 027	o Št,	MM 57	* m, tx *			
Když v myšlení usmrcení	s 110	MM Št,	o MM 57	* m, tx *			
Maria pod křížem stála / žalostně	s 118	MM b 122	o	* m, tx *			
Proč svět rytěruje / pod bídnu	s 428	o Št 957	SM 29	* m, tx			
Chvalte služebníci všickni	s 768	o		* m, tx			
Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	SM 73v	* m,v	v	Klab m,v, Loch v, Boh v	Br m
Má duše se nespouští	s 448	b 033		* m,v	* v	Klab v	Br m,Dac v
Co chce můj Bůh / to já též chci	s 473	b 022a	SM 108 T	* m,v			Br v, Dac v
Všickni lidé, kteří spí	s 478	b 053		* m,v			Br v, Dac v
Z hlubokosti mé těžkosti / volám k tobě	s 480	b 022		* m,v			Br v
Slunce za zapadá za horu	s 538	b 021		* m,v * Št			
Šel přes potok Cedron	s 143	Št 143		143		Deka	*
Veselým hlasem zpíváme	s 044	b 031		* v	* i,v	Klab v	Br v Br m, Vo v
Tři králi znamenali	s 084	b 013		* v	* v	Jesl	Br v
Hospodine všemohoucí / Pane milý přezádoucí	s 088	b 031		* v	* i,v	Klab v	Br v
Stála Matka litující / u dřeva	s 107	b 200	MM 39 v t	* v	* i		
Ej vesele prozpěvujme	s 210	b 180	MM 22 v t	* v	* i		
Radujme se všickni nyní	s 216	b 248		* v	* i	Klab m	Br v
Pan Ježíš Kristus vstal z mrtvých	s 218	b 248		* v	i	Klab m	Bb v
Raduj se Panno čistá	s 228	b 030 b 096		* v			
U tebeť jest darův dosti	s 263	b		* v			Vo v, Br v
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 293	b 138		* v		Klab v	Br v
O Bože Otče! Světa Stvořiteli	s 316	b 177		* v			
Máme v Pána Boha věřiti / kterýž ráčil	s 405	b 116 b		* v	* i	Klab v	
Kdo chce zde Bohu sloužiti	s 467	015b		* v	v	Klab v, HK v	Br v
Bože ty jsí outčiště / a upevnění	s 486	b 020		* v		Klab m	
Pane v prchlivosti tvé / nerač mne trestat	s 492	b 014		* v		Klab v	
Slyšiz Otče nejmilejší / ponížené prosby	s 507	b 010		* v			Br v
Chval duše má Pána svého	s 509	b 301 b		* v			
Každý člověk jest věku krátkého	s 515	015a		* v	v	Klab v, HK v	Br v
Takto volá sám Syn Boží	s 516	b 015		* v	v	Klab v, HK v	Br v
Otče náš všemohoucí / jenž vše živíš	s 524	b 289		* v	v	Klab v	VO v
Vzdejmež čest Bohu svému	s 526	b 110		* v	* v		*
Práci denní vykonavše	s 535	b 024 b 096		* v			Br v
Slunce za horu zapadá	s 536	a		* v			
Maria Matko milosti / Rodičko dobrotivá	s 571	b 071	SM 48v,94v	* v	v		
Svatý Václave / vejvodo České země	s 691	b 208 b		* v	* v	Boh v	*
Kristus Bůh všemohoucí / vstal z	s 212	031a		*m,v	* i,v	Klab v	Br v

3. 5. Václav Karel Holan Rovenský: Capella regia musicalis

Tento kancionál byl základním Božanovým zdrojem. Přebíral z něj často konkrétní dvojhlásé úpravy písní ze 16. století, úpravy Michnových skladeb (38) a jiných kancionálů ze 17. století (123). Některé písně se objevují až u Holana. Ve Slavíčku rájském se nachází celkem 269 textů shodných s Holanem a 165 identických nebo pozměněných nápěvů. 199 textů a 120 nápěvů najdeme jak v Holanově, tak ve Šteyerově kancionálu.

93 textů ze Slavíčka rájského nalezneme pouze v Holanově kancionálu.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit tx	str	Č. náp	Incipit odkazu	Hol
33	Těš se dcerko sionská	s 022	b 117		*
40	Zdravas první slovo bylo	s 026	ON	ON	*
48	□ychv v Boha jednoho / Pána	s 030	b 097 o	Nová radost nového Krále	*
51	Všech věcí Stvořiteli / Pane Bože Svatý	s 033	b 158		*
52	Beránku Boží nám všem nejmilejší	s 034	b 088 o	Vesel se a plesej duše má	*
72	Narodilo se z Panny	s 048	b 293 o	Jakož o tom Proroci	*
102	Vítej Pane Jezu Kriste	s 065	b 205 o	Spívejmež všickni vesele	*
106	Nuž Anjeličkové	s 067	b 064 o	Vesele zpívejme	*
113	Nový rok běží	s 080	b 179		*
118	Tří králové od východu	s 084	b 195		*
122	Nejmilejší Otče náš světa	s 087	b 074 o	Již Slunce z Hvězdy vyšlo	*
124	A na zemi pokoj lidem / předpovězený	s 088	b 031 o	Veselým hlasem spívejme	*
129	Svatý, svatý, svatý / Pán Bůh	s 092	b 132 o	Zvěstujem vám radost	*
134	Beránku Boží Ježíši / uslyš	s 095	b 249 o	Den Božího narození	*
157	O Ježíši ve vsi Getsemanské	s 122	b 255 o	O Ježíši Děťátko spanilé	*
159	O nevděčný příliš světe	s 123	b 193 o	Když v myšlení usmrcení	*
162	Ježíše Nazaretského / krále	s 125	b 193 o	Když v myšlení usmrcení	*
163	Uctěná buď ruka pravá	s 126	b 160 o	Jestíť psáno dávným rokem	*
166	Ach již se přibližuje / smrt	s 127	b 189 o	Kristus příklad pokory	*
167	Jezu Kriste Spasiteli / náš milý	s 128	b 160 o	Jestíť psáno dávným rokem	*
168	Jsa již prodán nebeský Pán	s 129	b 193 o	Když v myšlení usmrcení	*
169	Nastojte přeběda mně	s 129	b 130 o	Umučení našeho Pána Jezu Krista	*
170	Na procházku z kratochvíle	s 130	b 196 o	O □ychvalujm Hostye	*
171	□ychva přežádoucí / jenž krása	s 131	b 221 o	Umučení našeho Pána milostného	*
172	Když svou modlitbu skonál	s 132	b 079 o b 022a	Černěť já se přistrojím	*
173	Již se světla ukazují	s 132	o	Kdož ochrany nejvyššího	*
174	Hned jak Pán k zástupu	s 133	b 190 o	Vždycky se sluší modliti	*
175	Jak jsou Pána obklíčili	s 134	b 200 o	Stála Matka litující	*
178	Po hrozném ubičování	s 136	b 160 o	Jestíť psáno dávným rokem	*
179	Ortel vyšel by na smrt šel	s 137	b 193 o	Když v myšlení usmrcení	*
181	Na kříž rozpjat Kristus Pán	s 139	b 221 o	Umučení našeho Pána milostného	*
218	O Ježíši vstaň vítěziteli	s 210	b 255 o	O Ježíši Děťátko spanilé	*
224	Nyní se vše proměnilo	s 214	b 022 o	Z hlubokosti mé těžkosti	*

232	Hospodine věčný Pane / dnešní	s 221	b 236	*
253	Jezu Kriste Stvořiteli / Synu Boží věčný	s 251	b 058 o Třetího dne vstal Stvořitel	*
255	Stvořiteli všech věcí	s 252	b 027 o O jak hrozná trápení	*
256	Pane Bože Abrahamu	s 253	ON ON	*
257	O Bože Abrahamů	s 253	b 206 o Budiž slavně veleben	*
268	O Pane Kriste smiluj se / k nám jasnou	s 258	b 048 o Pane přispěj k mé pomoci	*
294	Maria Rodičko Boží, Panenko převelebná	s 273	b 233 o Hvězda jasná / Panna krásná	*
295	Ve Jméno Boha mocného	s 274	b 048 o Pane přispěj k mé pomoci	*
304	Smiluj se Pane Ježíši	s 282	b 155 o O přeslavná Paní světla	*
317	Chvaliž svého Spasitele / všecko lidské pokolení	s 289	b 205 o Utěšený nám den nastal	*
331	Seslání Ducha svatého	s 298	b 248 o Pán Ježíš Kristus vstal z mrtvých	*
345	□ychv v Otce nebeského / v Pána Boha nesmírného	s 307	b 205 o Utěšený nám den nastal	*
350	Buď o Bože vždy veleben	s 312	b 205 o Utěšený nám den nastal	*
352	Vy krásní Serafinové	s 313	b 078 o Stvořiteli Duše svatý	*
358	O trojice nejsvětější, o jednoto nejdivnější	s 317	b 078 o Stvořiteli Duše Svatý	*
392	Podte podte jenž lačnité / dušičky	s 345	b 022 o Z hlubokosti mé těžkosti	*
416	Ej nuž všickni vstana z lože	s 370	b 128 o O všemohoucí Bože náš	*
423	Dobrý sladký Ježíši / nechť duše má	s 377	b 296 o Každý duch chvaliž Pána	*
426	Otče náš, jenž jsi v Nebesích	s 379	b 128 o O všemohoucí Bože náš	*
427	Máme z čeho chváliti	s 379	b 094 o Beránku Boží Kriste	*
437	Z celého srdce svého / chválu vzdávám	s 384	b 279 o Svatá Trojice Bože	*
440	□ychval píseň novou	s 391	b 156 o Díky Bohu vzdejme	*
447	□ychvaluj že sme v chrámě	s 397	b 155 o O přeslavná Paní světla	*
448	Pokrop mně Pane Izopem	s 399	ON ON	*
449	Budiž toto pokropení / srdce mého očištění	s 400	ON ON Budiž toto pokropení / srdce mého očištění	*
450	Ej probudiž se má duše / ze sna neb zazněl	s 400	b 254 o	*
473	Ej Zacheus muž nevelký	s 419	ON ON	*
478	□ychval všickni Boha svého	s 422	b 287	*
488	Marnost nad marnost / jsou lidské	s 433	b 068 o Proč svět rytěruje	*
490	Všickní lidé v světě / všickní	s 435	b 313 o Amen staniž se tak	*
492	Probud' se ze sna a povstaň	s 437	b 193 o Když v myšlení usmrcení	*
499	Povstaň, povstaň z prohřešení	s 445	b 053 o Všickní lidé kteříž spíte	*
507	O Ježíši milý / kvítku	s 453	b 212	*
596	Těch pokrmův jichž budem užívatí	s 525	b 088 o Vesel se a plesej duše má	*
602	Pokrmem nápojem jsme nasyceni	s 528	b 088 o Vesel se a plesej duše má	*
621	Komuž já se uteku / v tomto světě	s 544	b 134 o Zdráv buď náš Stvořiteli	*
632	O přeslavná Paní světa	s 553	b 155	*
649	O Panno svatá / ó □ychva růžičko!	S 567	b 088 o Vesel se a plesej duše má b 022a	*
650	Zdravas zdravas Matko Boží	s 568	o Kdož ochrany nejvyššího	*
662	O ty boleslavská...	s 577	b 234 o Proč ten svět panuje	*
667	Zdravas Panno Maria. Buď nám	s 582	b 100	*
676	O přeslavné navštívení / Maria své	s 588	b 054 o O blahoslavený člověk	*
690	Jak hrubě jste oslavení / všickní Boží Svatí Všickní zvučně □ychvalujme / Boha v jeho svatých chvalte	s 599	b 161	*
691		s 600	b 155 o O přeslavná Paní světla	*
692	Spívejte všickni spívejte / Kristovou nevěstu	s 600	b 283 o Zdravas Královno tůňanská	*
704	Jak nestihlí / jak divní jsou	s 616	b 286 o Otče Bože smiluj se	*
712	Zdráv buď Jozefe svatý	s 621	b 189 o Kristus příklad pokory	*
717	Dnešní den věrní křesťané / památku slavnou světíme	s 631	ON ON	*
718	Při velikonočním času	s 631	b 003 o Zdráva jenž jsi pozdravená	*
719	Svatý Marek dnešního dne	s 632	b 058 o Třetího dne vstal stvořitel	*
727	Svatý □ychval vyznávači	s 643	b 187 o Ráno vstávajíc z svého ustlání	*
731	Jestliže divů hledati	s 646	ON ON	*

744	Markéta v slávě nebeské	s 659	b 054 o	O blahoslavený člověk	*
745	Apoštolové svatí / dnes jsou rozesláni	s 660	b 027 o	O jak hrozná trápení	*
746	□ychvalujme vítězného / Císaře velmi slavného	s 660	b 124 o	A na zemi budiž lidem	*
748	Jak Bůh v své velké moudrosti	s 661		Ach můj smutku má žalosti Maria Magdaléna / v světě se kochala	*
751	Maria Magdaléna / veliká hříšnice	s 664	b 222 o		*
759	Kassián Mučedník Boží	s 670	b 285 o	Ach Ježíši / ach láska má	*
775	Kam pospícháš choti Krista / ach nešťastná	s 689	b 087		*
790	Všemi hlasy □ychvalujme / život svatý	s 707	b 124 o	A na zemi budiž lidem	*

32 Božanových nápěvů nenalezneme nikde jinde než v kancionálu Capella regia musicalis.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit textu	str	Č. náp	Incipit nápěvu	Hol
32	Povstaň povstaň v rychlosti	s 021	b 265		* i
40	Zdravas první slovo bylo	s 026	b 103		* i
72	Narodilo se z Panny	s 048	b 261		* i
122	Nejmilejší Otče náš světa	s 087	b 257		* i
124	A na zemi pokoj lidem / předpovězený	s 088	b 291		* i
134	Beránku Boží Ježíši / uslyš	s 095	b 249 a		* i
154	Maria pod křížem stála / žalostně	s 118	b 271		* i
162	Ježíše Nazaretského / krále	s 125	b 306		* i
163	Uctěná buď ruka pravá	s 126	b 032		* i
295	Ve Jméno Boha mocného Věřmež v Otce nebeského / v Pána Boha nesmírného	s 274	b 112		* i
345		s 307	b 178		* i
352	Vy krásní Serafinové	s 313	b 069		* i
358	O trojice nejsvětější, o jednota nejdivnější	s 317	b 041		* i
395	Láska láska má jediná	s 347	b 250		* i
423	Dobrý sladký Ježíši / nechť duše má	s 377	b 083		* i
448	Pokrop mně Pane Izopem	s 399	b 302		* i
449	Budiž toto pokropení / srdce mého očištění	s 400	b 254		* i
708	Kdo své dítky miluje	s 618	b 080		* i
709	Král Šalamoun moudrý praví	s 618	b 231		* i
719	Svatý Marek dnešního dne	s 632	b 026		* i
29	Maria pole vznešené	s 019	b 303		* v
45	Rorate coeli když svatí Proroci	s 028	b 282		* v
52	Beránku Boží nám všem nejmilejší	s 034	b 243		* v
79	Veselme se všickni nyní	s 052	b 299		* v
82	O Ježíši Děťátko spanilé	s 054	b 255		* v
310	Čtyřicátého dne / ráčil se bráti	s 286	b 225 o	Vstal' jest této chvíle	i
347	Zavítej Chlébe anjelský	s 308	b 167		i
348	Kriste nejžádostivější	s 309	b 272		i
668	Vesel se Královno nebeská	s 583	b 223		i
513	Povstaňte pohledte / o křesťanské duše	s 459	b 055		i,v
307	Beránku Boží nám všem nejmilejší	s 284	b 243		v
657	Sem pospěšte neduživí	s 573	b 164		v

Ve 111 případech obsahuje Božanův kancionál identické úpravy nápěvů jako Holanova Capella regia musicalis.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit textu	str	Č. náp	Štey	Hol	Jiné tisky	Rkp	16. st Br 1615 m
466	Otče náš milý Pane / dej nám Ducha svatého	s 414	b 002	* m	* i		Klab m	m
5	Zdráva jenž jsi pozdravena	s 005	b 003	* m	* i			*
28	Vítej Jezu Kriste / z nebeské	s 018	b 004	* m	* i			Vo m, Br m
256	Pane Bože Abrahamu	s 253	b 005 a		* i		Klab m	
299	A na zemi budiž lidem / pokoj dobrá vůle	s 277	b 006	m	* i		Klab m	
31	Divná se milost stala	s 020	b 008	* m	* i			*
215	Jezu Kriste Vykupiteli	s 208	b 012	*	* i			*
719	Svatý Marek dnešního dne	s 632	b 026		* i			
418	Z celého srdce svého / chválu, díky	s 372	b 028	* m	* i			
163	Uctěná buď ruka pravá	s 126	b 032		* i			
30	Zavítej náš Stvořiteli/náš milý	s 020	b 034	* m	* i			
219	Vstal z mrtvých Kristus Spasitel	s 211	b 038	*	* i			
358	O trojice nejsvětější, o jednoto nejdivnější	s 317	b 041		* i			
650	Zdravas zdravas Matko Boží	s 568	b 042		* i		Loch v	
86	Sem sem Děťátko / Do kolibčičky	s 056	b 043	* m	* i	Jesl v	Loch v	
141	O veliká milost Syna	s 103	b 045	* m	* i		Klab m	Vo m
18	Pán Bůh všemohoucí	s 014	b 046	* m	i			*
364	Veselte se o duše	s 329	b 051	* m	* i		Boh v	
513	Povstaňte pohledte / o křesťanské duše	s 459	b 055		i,v			
59	Poslouchejte křesťané / co se jest stalo	s 039	b 057	* m	i		Klab m	
207	Třetího dne vstal Stvořitel	s 200	b 058	* m	i			Br m
499	Povstaň, povstaň z prohřešení	s 445	b 060	v	* i		Klab v	Br v
438	Připravmež se věrní k modlení	s 391	b 062	m	* i			Br v Br m, Vo m
1	Vesele zpívejme	s 001	b 064	* m	i		Klab m	
56	Narodil se Kristus Pán / veselme se	s 038	b 067	* m	* i		Klab m	*
352	Vy krásní Serafinové	s 313	b 069		* i			
404	Noc temnou přečkavše / velicí i malí	s 361	b 075	* m	i		Klab m	Br m, Dač v
147	Černěť já se přistrojím	s 109	b 079	m	i			
708	Kdo své dítky miluje	s 618	b 080		* i			
41	Přijdiž náš vykupiteli	s 026	b 081	m	i		Klab m	Br m
423	Dobrý sladký Ježíši / nechť duše má	s 377	b 083		* i			
107	Den přeslavný jež k nám přišel	s 068	b 090	*	i			
69	Toto malé děťátko	s 046	b 093	* m	* i		Loch v, Boh v	
427	Máme z čeho chváliti	s 379	b 094 a	v	* i		Klab v	Br v
40	Zdravas první slovo bylo	s 026	b 103		* i			
517	Kdož může myslí stíhati	s 466	b 106	* m	* i			
214	Plesej všecko stvoření	s 206	b 111	* m	* i		Boh i	
295	Ve Jméno Boha mocného	s 274	b 112		* i			
159	O nevděčný přiliš světe	s 123	b 113	m	* i			
156	Podte sem hříšníci	s 120	b 115	*	* i			
457	Máme v Pána Boha věřiti / kterýž ráčil	s 405	b 116	* v	* i		Klab v	
355	O nejsvětější Trojice Božská	s 315	b 118	* m	* i		Klab m	
151	Plačte Anjelové / nebeští kúrové	s 116	b 122	m	* i			
530	Pamatuj člověče / proč tě Pán Bůh stvořil	s 477	b 123	* m	i,v			Br m
14	Slovo na svět narozené	s 011	b 125	* m	i		Boh v	*

368	Kriste rozkoši anjelská O všemohoucí Bože náš / děkujem tobě v 407 tento čas	s 332	b 125	m	i		Boh v	
144	Umučení našeho / Pána Jezu 38 Vykvětle hůl Aronová	s 106	b 130	*	i	Hloh, Ut		Vo v *
129	Svatý, svatý, svatý / Pán Bůh	s 092	b 132	m	* i		Klab m	Vo m
241	Beránku Boží nevinný 76 Spanilé z archy holubičko	s 226	b 140	m	i		Klab m	Br m
91	Za císaře Augusta	s 059	b 145	*	* i			*
85	Radůjme se křesťané	s 056	b 146	m	* i	Jesl i	Loch v Klab v, Loch v	
96	Již jest vyšel papršlek	s 061	b 148	* m	i	Jesl v		*
306	Svatý Stvořitel / svatý náš Spasitel	s 283	b 151	m	i		Klab m	Br v
407	Díky Bohu vzdejme / Králi nebeskému	s 364	b 156	*	i			
142	Jestíť psáno dávním rokem	s 104	b 160	*	i		Klab m	*
192	Ukřižovaný Kriste / zdráv	s 147	b 162	* m	* i			
432	Otče náš jenž jsi na Nebi / uslyš nás hříšné	s 382	b 165		* i			Br v
389	Ctím tebe pobožně pravdo zakrytá	s 343	b 166	*	* i			
347	Zavítej Chlébe anjelský 77 K jesličkám překrásného	s 308	b 167		i			
349	Jazyk nemůž vysloviti Věřmež v Otce nebeského / v Pána Boha 345 nesmírného	s 050	b 172	v	*i,v			
217	Ej vesele prozpěvujme	s 311	b 173	* m	* i		Klab m	
405	Ráno vstvajíc ze svého ustlání 65 Nastal nám čas velmi veselý	s 210	b 180	* v	* i			
140	Kristus příklad pokory	s 362	b 187	*	* i			
409	Hospodine uslyš hlas můj / předústojný	s 043	b 188	* m	* i		Klab m	*
148	Když v myšlení usmrcení	s 102	b 189	* m	i		Klab m	Br m
145	Stála Matka litující / u dřeva 6 Po zlém pádu	s 365	b 191	* m	i		Klab m	*
208	Léto chvíle této	s 110	b 193	* m	* i		Loch v	
205	Utěšený nám den nastal	s 107	b 200	* v	* i			
417	Můj milý člověče / blížit' 98 Veselé vánoční hody!	s 005	b 202	* m	i	Jesl v	Klab m	*
206	Bůh všemohoucí / vstal z mrtvých žádoucí	s 201	b 203	* m	* i		Klab m	Br m,Vo m
160	Zdráv buď Kriste Boží Synu	s 198	b 205	* m	i		Klab m	
668	Vesel se Královno nebeská	s 371	b 210	* m	* i			
203	Vstalt' jest této chvíle / ctný 8 Z Nebe posel vychází	s 062	b 211	*	i			* Br v, Vo v
709	Král Šalamoun moudrý praví	s 199	b 215		* i			
300	A na zemi dej nám pokoj	s 124	b 220	*	* i		Boh i	
420	Děkujít' Pane milý Bože Otče na výsosti	s 583	b 223		i			
213	Vzkříšení Spasitele svého / chval každý	s 196	b 225	*	* i			*
238	Svatý, svatý, svatý Bože / Pane Nebe,	s 007	b 229	* m	* i			
225	Radůjme se všickni nyní	s 618	b 231		* i			
134	Beránku Boží Ježíši / uslyš	s 278	b 235	*	* i			
395	Lásko lásko má jediná	s 374	b 242	*	* i			
449	Budiž toto pokropení / srdce mého očištění	s 205	b 246	*	* i			*
122	Nejmilejší Otče náš světa 78 Anjelové / Anjelové jsou zpívali	s 224	b 247	m	i		Klab m	Br m
191	Když byl Pán Ježíš pochován	s 216	b 248	* v	* i		Klab m	Br v
72	Narodilo se z Panny	s 095	b 249 a		* i			
32	Povstaň povstaň v rychlosti	s 347	b 250		* i			
222	Vesel se této chvíle lidské pokolení	s 400	b 254		* i			
		s 087	b 257		* i			
		s 052	b 258	*	i			*
		s 147	b 260 a	* m	* i	Lut, Deka, Cit		*
		s 048	b 261		* i			
		s 021	b 265		* i			
		s 213	b 266	*	i,v			*

154	Maria pod křížem stála / žalostně	s 118	b 271							
210	Prozpěvujmež všickni nyní	s 202	b 272	*						
715	Hospodine pomiluj ny	s 626	b 273	*						
2	Poslán jest Archanjel	s 002	b 278	* m				Klab v		Br m, Vo m
412	Svatá Trojice Bože, jenžs mi ráčil dáti	s 367	b 279	*				Klab v		
146	Všemohoucí Stvořiteli / Nebe	s 108	b 288	* m				Klab m		Br m
124	A na zemi pokoj lidem / předpovězený	s 088	b 291							
3	Jakož o tom proroci	s 003	b 293	* m				Klab m		Br m, Vo m
419	Již jest čas vzhůru vstáti	s 373	b 296	* m						Br m
257	O Bože Abrahamů	s 253	b 298	m				Klab m		Br m
224	Nyní se vše proměnilo	s 214	b 300 a	m						
448	Pokrop mně Pane Izopem	s 399	b 302							
162	Ježíše Nazaretského / krále	s 125	b 306							
392	Podte podte jenž lačnité / dušičky	s 345	b 307 a	m						

V 65 případech najdeme u Holana pozměněné nápěvy v porovnání se Slavíčkem rájským.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit textu	str	Č. náp	Mich	Štey	Hol	rkp	16. st
794	Chceš-li křesťane plniti / vůli Boží	s 735	b 005		* m	* v	Klab m	Br m
311	Vstoupil jest Kristus na Nebe	s 287	b 009		* m	* v	Klab v	Br m
119	Tří králi znamenali	s 084	b 013		* v	* v		Br m, Vo v
584	Takto volá sám Syn Boží	s 516	b 015		* v	v	Klab v, HK v	Br v
11	Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	SM 73v	* m,v	v	Klab m,v, Loch v, Boh v	Br m
66	Veselým hlasem zpívejme	s 044	b 031		* v	* i,v	Klab v	Br v
123	Hospodine všemohoucí / Pane milý přežádoucí	s 088	b 031		* v	* i,v	Klab v	Br v
502	Má duše se nespouštěj	s 448	b 033		* m,v	* v	Klab v	
279	Předobří Kriste Ježíši / Samsone	s 265	b 035		v	v	Klab v, Loch v	
513	Povstaňte pohledte / o křesťanské duše	s 459	b 055			i,v		
223	Na bubny, trouby, píšťaly	s 214	b 056	SM 33 v t	* m	* v		
442	Modleme se Otci svému / v pokoře	s 393	b 061		* m	v	Klab m	Vo v
54	Kristus Syn Boží / narodil se	s 037	b 065		*	* v		*
324	Poprosmež Ducha svatého	s 294	b 070		* m	* v	Klab m	Vo m
654	Maria Matko milosti / Rodičko dobrotivá	s 571	b 071	SM 48v,94v	* v	v		
564	Jižť sluší srdce svého / k Bohu	s 500	b 073		* m	v	Klab m	Br m
302	Věřím v Boha Otce všemohoucího	s 280	b 088		* m	v	Klab v	
462	Beránku Boží Kriste / rač nám dát	s 410	b 094		* m	v	Klab m	Br m
4	Nová radost nového Krále	s 004	b 097		* m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m
93	Narodilo se Děťátko	s 060	b 107			v	Boh m	
183	Smutný čas nynější	s 140	b 109		m	v	Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
597	Vzdejmež čest Bohu svému	s 526	b 110		* v	* v		*
617	Již se přiblížil čas noční	s 538	b 120		* m	* v	Klab m	
530	Pamatuj člověče / proč tě Pán Bůh stvořil	s 477	b 123		* m	i,v		Br m
63	Nastal nám den veselý	s 042	b 126		*	m,v		Vo m
62	Chtíc aby spal	s 041	b 133	MM 2 v t	* m	* i,v	Klab m	
621	Komuž já se uteku / v tomto světě	s 544	b 134		v	* v		

610	Na lůžce jdouce / toběť se	s 534	b 143		* m	v			*
132	Vítej k nám Děťátko	s 094	b 147		v	v		Loch v	
68	Zavítej k nám dítě malé	s 045	b 150		* m	v		Loch v, Klab m	
657	Sem pospěšte neduživí	s 573	b 164			v			
105	Vítej k nám Bože vtělený	s 066	b 170	SM 6 v	* m	* i,v			
77	K jesličkám překrásného	s 050	b 172	SM 8 i t	v	* i,v			
12	Hle přijde pán Spasitel náš	s 010	b 183		* m	v		Klab v, Boh v	
				SM 34					
226	O převeselá novina	s 217	b 184	v t	* m	* v			
545	Probuď se v mysli věrný	s 484	b 185		*	v			Br m
607	Vždyckyť se sluší modliti	s 532	b 190		* m	* v		Klab m	
335	Přijdiž těšiteli Duše svatý	s 301	b 192		* m	v			*
458	Věříme v Boha jednoho / a Otce všemohoucího / kterýž Nebe země stvořil	s 406	b 194		v	v			Br v
189	Chvála tobě Kriste / jenž	s 145	b 201		* m	* v			*
332	Poprosmež Ducha svatého / bychom byli stále víry	s 299	b 204		* m	v		Klab m	Br m
598	Budiž slavně veleben / Pán Bůh v Trojici	s 527	b 206		* m	* v			Br m
778	Svatý Václave / vejvodo České země	s 691	b 208		* v	* v		Boh v	*
585	Jezu Kriste Synu Boží / dárce nebeského	s 517	b 218		* m	v		Klab v	
202	O Beránku nevinný / pro nás	s 156	b 221		m	v		Klab m	Br m
750	Maria Magdaléna / v světě se kochala	s 663	b 222		*	v		Klab v	Vo v
188	Nebeský Pán / ať by	s 144	b 240		* m	v			Vo m
52	Beránku Boží nám všem nejmilejší	s 034	b 243			* v			
90	Den Božího narození	s 058	b 249		*	* v			
82	O Ježíši Děťátko spanilé	s 054	b 255			* v			
190	Nuž s vážností rozjímejme	s 146	b 260		* m	v			*
110	Miláček Boží svatý Jan	s 072	b 262		*	* v			
329	Navštěv nás Duše svatý	s 297	b 263		* m	v		Klab m	*
222	Vesel se této chvíle lidské pokolení	s 213	b 266		*	i,v			*
106	Nuž Anjeličkové	s 067	b 274	SM 7 i t	m	* i,v			
605	Děkujemeť obránce náš	s 531	b 276		* m	* v		Klab m	Br m, Vo v
570	Smiluj se nade mnou / předobry	s 505	b 281		*	v			
45	Rorate coeli když svatí Proroci	s 028	b 282			* v			
477	Dnes křesťané znamenejme / a sobě připomínejme	s 421	b 283		m	v		Boh v	
265	Uslýš Pane uslyš hlas náš	s 257	b 284		* m	v			Br m
591	Otče náš všemohoucí / jenž vše živíš	s 524	b 289		* v	v		Klab v	VO v
79	Veselme se všickni nyní	s 052	b 299			* v			
212	Nuž všickni věrní vesele / Pána	s 204	b 300		* m	* v			*
29	Maria pole vznešené	s 019	b 303			* v			
506	Můj Vykupiteli / Kriste Ježíši	s 451	b 307		* m	* v			

Shodných textů s identickými nebo pozměněnými nápěvy najdeme 108.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit textu	str	Č. náp	Mich	Štey	Hol	rkp	16. st
466	Otče náš milý Pane / dej nám Ducha svatého	s 414	b 002		* m	* i	Klab m	Br 1615 m
5	Zdráva jenž jsi pozdravena	s 005	b 003		* m	* i		*
28	Vítej Jezu Kriste / z nebeské	s 018	b 004		* m	* i		Vo m, Br m
794	Chceš-li křesťane plniti / vůli Boží	s 735	b 005		* m	* v	Klab m	Br m
410	Otče Bože všemohoucí / slavný a divný	s 366	b 006		* m	* i	Klab m	

31	Divná se milost stala	s 020	b 008		* m	* i		*
311	Vstoupil jest Kristus na Nebe	s 287	b 009		* m	* v	Klab v	Br m
215	Jezu Kriste Vykupiteli	s 208	b 012		*	* i		* Br m, Vo v
119	Tří králi znamenali	s 084	b 013		* v	* v		
719	Svatý Marek dnešního dne	s 632	b 026			* i		
418	Z celého srdce svého / chválu, díky	s 372	b 028		* m	* i		
66	Veselým hlasem zpíváme	s 044	b 031		* v	* i,v	Klab v	Br v
163	Uctěná buď ruka pravá	s 126	b 032			* i		
502	Má duše se nespouštěj	s 448	b 033		* m,v	* v	Klab v	
30	Zavítej náš Stvořiteli/náš milý	s 020	b 034	MM 3 v	* m	* i		
219	Vstal z mrtvých Kristus Spasitel	s 211	b 038		*	* i		
358	O trojice nejsvětější, o jednoto nejdivnější	s 317	b 041			* i		
650	Zdravas zdravas Matko Boží	s 568	b 042			* i	Loch v	
86	Sem sem Děťátko / Do kolíbčičky	s 056	b 043		* m	* i	Loch v	
141	O veliká milost Syna	s 103	b 045		* m	* i	Klab m	Vo m
364	Veselte se o duše	s 329	b 051		* m	* i	Boh v	
223	Na bubny, trouby, píšťaly	s 214	b 056	SM 33 v t	* m	* v		
499	Povstaň, povstaň z prohřešení	s 445	b 060		v	* i	Klab v	Br v
438	Připravmež se věrní k modlení	s 391	b 062		m	* i		Br v
54	Kristus Syn Boží / narodil se	s 037	b 065		*	* v		*
56	Narodil se Kristus Pán / veselme se	s 038	b 067		* m	* i	Klab m	*
352	Vy krásní Serafínové	s 313	b 069			* i		
324	Poprosmež Duchu svatého	s 294	b 070		* m	* v	Klab m	Vo m
708	Kdo své dítky miluje	s 618	b 080			* i		
423	Dobrý sladký Ježíši / necht' duše má	s 377	b 083			* i		
69	Toto malé děťátko	s 046	b 093	MM 4 v t	* m	* i	Loch v, Boh v	
427	Máme z čeho chváliti	s 379	b 094 a		v	* i	Klab v	Br v Br m, Vo m
4	Nová radost nového Krále	s 004	b 097		* m	* i,v	Klab m	Vo m
40	Zdravas první slovo bylo	s 026	b 103			* i		
517	Kdož může mysli stíhati	s 466	b 106	SM 20 v t	* m	* i		
597	Vzdejmež čest Bohu svému	s 526	b 110		* v	* v		*
214	Plesej všecko stvoření	s 206	b 111	SM 36 i t	* m	* i	Boh i	
295	Ve Jméno Boha mocného	s 274	b 112			* i		
159	O nevděčný příliš světe	s 123	b 113	SM 30 i t	m	* i		
156	Podte sem hříšníci	s 120	b 115		*	* i		
457	Máme v Pána Boha věřiti / kterýž ráčil	s 405	b 116		* v	* i	Klab v	
406	Minula noční hodina / pokleknuoc	s 363	b 118		* m	* i	Klab m	
617	Již se přiblížil čas noční	s 538	b 120		* m	* v	Klab m	
151	Plačte Anjelové / nebeští kůrové	s 116	b 122	SM 29 i t	m	* i		
407	O všemohoucí Bože náš / děkujem tobě v tento čas	s 364	b 128		* m	* i		Vo v
38	Vykvětla hůl Aronová	s 025	b 131			* i		*
129	Svatý, svatý, svatý / Pán Bůh	s 092	b 132		m	* i	Klab m	Vo m
62	Chtíc aby spal	s 041	b 133	MM 2 v t	* m	* i,v	Klab m	
621	Komuž já se uteku / v tomto světě	s 544	b 134		v	* v		
76	Spanilé z archy holubičko	s 050	b 144		*	* i		
91	Za císaře Augusta	s 059	b 145		*	* i		*
85	Radůjme se křesťané	s 056	b 146		m	* i	Loch v	
80	O duše má rozmilá	s 053	b 148		v	* i	Klab v, Loch v	
192	Ukřižovaný Kriste / zdráv	s 147	b 162		* m	* i		
432	Otče náš jenž jsi na Nebi / uslyš nás hříšné	s 382	b 165			* i		Br v

389	Ctím tebe pobožně pravdo zakrytá	s 343	b 166		*	* i		
105	Vítej k nám Bože vtělený	s 066	b 170	SM 6v	* m	* i,v		
77	K jesličkám překrásného	s 050	b 172	SM 8 i t	v	*i,v		
349	Jazyk nemůž vysloviti	s 311	b 173		* m	* i	Klab m	
345	Věřmež v Otce nebeského / v Pána Boha nesmírného	s 307	b 178			* i		
217	Ej vesele prozpěvujme	s 210	b 180	MM 22 v t	* v	* i		
226	O převeselá novina	s 217	b 184	SM 34 v t	* m	* v		
405	Ráno vstvajíc ze svého ustlání	s 362	b 187		*	* i		
65	Nastal nám čas velmi veselý	s 043	b 188		* m	* i	Klab m	*
607	Vždyckyť se sluší modliti	s 532	b 190		* m	* v	Klab m	
148	Když v myšlení usmrcení	s 110	b 193	MM 18 i t	* m	* i	Loch v	
145	Stála Matka litující / u dřeva	s 107	b 200	MM 39 v t	* v	* i		
189	Chvála tobě Kriste / jenž	s 145	b 201		* m	* v		*
208	Léto chvíle této	s 201	b 203		* m	* i	Klab m	*
598	Budiž slavně veleben / Pán Bůh v Trojici	s 527	b 206		* m	* v		Br m
778	Svatý Václave / vejvodo České země	s 691	b 208		* v	* v	Boh v	*
417	Můj milý člověče / blížit'	s 371	b 210		* m	* i		Br v, Vo v
206	Bůh všemohoucí / vstal z mrtvých žádoucí	s 199	b 215			* i		
160	Zdráv buď Kriste Boží Synu	s 124	b 220	SM 28 i t	*	* i	Boh i	
203	Vstalť jest této chvíle / ctný	s 196	b 225		*	* i		*
8	Z Nebe posel vychází	s 007	b 229	SM 26 i t	* m	* i		
709	Král Šalamoun moudrý praví	s 618	b 231			* i		
300	A na zemi dej nám pokoj	s 278	b 235		*	* i		
420	Děkujit' Pane milý Bože Otče na výsosti	s 374	b 242		*	* i		
52	Beránku Boží nám všem nejmilejší	s 034	b 243			* v		
213	Vzkříšení Spasitele svého / chval každý	s 205	b 246		*	* i		*
216	Kristus Ježíš Nazarétský / kterýžto	s 209	b 247		* m	* i	Klab m	Br m
225	Radůjme se všickni nyní	s 216	b 248		* v	* i	Klab m	Br v
90	Den Božího narození	s 058	b 249		*	* v		
395	Lásko lásko má jediná	s 347	b 250			* i		
449	Budiž toto pokropení / srdce mého očištění	s 400	b 254			* i		
82	O Ježíši Děťátko spanilé	s 054	b 255			* v		
122	Nejmilejší Otče náš světa	s 087	b 257			* i		
191	Když byl Pán Ježíš pochován	s 147	b 260 a		* m	* i		*
72	Narodilo se z Panny	s 048	b 261			* i		
110	Miláček Boží svatý Jan	s 072	b 262		*	* v		
32	Povstaň povstaň v rychlosti	s 021	b 265			* i		
154	María pod křížem stála / žalostně	s 118	b 271			* i		
106	Nuž Anjeličkové	s 067	b 274	SM 7 i t	m	* i,v		
605	Děkujemet' obránce náš	s 531	b 276		* m	* v	Klab m	Br m, Vo v
412	Svatá Trojice Bože, jenžs mi ráčil dáti	s 367	b 279		*	* i	Klab v	
45	Rorate coeli když svatí Proroci	s 028	b 282			* v		
146	Všemohoucí Stvořiteli / Nebe	s 108	b 288		* m	* i	Klab m	Br m
124	A na zemi pokoj lidem / předpovězený	s 088	b 291			* i		
3	Jakož o tom proroci	s 003	b 293		* m	* i	Klab m	Br m, Vo m
419	Již jest čas vzhůru vstáti	s 373	b 296		* m	* i		Br m
257	O Bože Abrahamů	s 253	b 298		m	* i	Klab m	Br m
79	Veselme se všickni nyní	s 052	b 299			* v		
212	Nuž všickni věrní vesele / Pána	s 204	b 300		* m	* v		*
448	Pokrop mně Pane Izopem	s 399	b 302			* i		

29	Maria pole vznešené	s 019	b 303			* v
162	Ježíše Nazaretského / krále	s 125	b 306			* i
506	Můj Vykupiteli / Kriste Ježíši	s 451	b 307		* m	* v

3. 6. Jiné tisky ze 17. století

Z dalších tisků ze 17. století jsem měl k dispozici vánoční kancionál Jesličky od Bedřicha Bridela, ve kterém se nachází celkem 15 písní, společných s Božanem, z nichž jedna je identická, u 6 se shoduje text a u 8 je shodný text a pozměněná hudební úprava. V kancionálu Jesličky se objevují jak nové, tak starší písně.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Č. tx	Incipit tx	str	Č. náp	Št 1683	Hol	Jiné tisky	rkp	16. st
7	Anjel Gabryel / ten čistý posel	s 006	b 292	* m		Jesl		
19	Láska věčná Bůh jediný	s 014	b 054 o	*		Jesl		
24	Poslán jest od Boha Anjel	s 016	b 124 o	*		Jesl		*
55	Již slunce z hvězdy vyšlo	s 037	b 074	* m	*	Jesl		Br m
97	Pamatujemež my vesele	s 061	b 272 o	*		Jesl		*
119	Tří králi znamenali	s 084	b 013	* v	* v	Jesl		Br m, Vo v
85	Radíme se křesťané	s 056	b 146	m	* i	Jesl i	Loch v	
6	Po zlém pádu	s 005	b 202	* m	i	Jesl v	Klab m	*
68	Zavítej k nám dítě malé	s 045	b 150	* m	v	Jesl v	Loch v, Klab m	
80	O duše má rozmilá	s 053	b 148	v	* i	Jesl v	Klab v, Loch v	
86	Sem sem Děťátko / Do kolíbčičky	s 056	b 043	* m	* i	Jesl v	Loch v Klab v, Loch v	
96	Již jest vyšel papršlek	s 061	b 148	* m	i	Jesl v	v	*
132	Vítej k nám Děťátko	s 094	b 147	v	v	Jesl v	Loch v	
279	Předobry Kriste Ježíši / Samsone	s 265	b 035	v	v	Jesl v	Klab v, Loch v	
498	Raděj se dušičko milá / z drahého	s 444	b 035	v	v	Jesl v	Klab v, Loch v	

Některé tyto písně se dostaly do Božanova Slavíčka prostřednictvím Holanova kancionálu Capella regia musicalis.

3. 7. Periferní rukopisné kancionály 17. století

Z tohoto okruhu hudebních pramenů jsem ve svém výzkumu pracoval s Kancionálem českým od Josefa Klabíka z Želechovic u Zlína, rukopisným kancionálem z Lochenic u Hradce Králové a Bohunkovým kancionálem z Rychnova nad Kněžnou. Tyto kancionály nejsou přímými Božanovými zdroji, spíše dokládají rozšířenost určitých repertoárových okruhů po celém území Čech a Moravy a to i ve venkovském prostředí. S Božanovým Slavíčkem je spojuje především dobově běžně známý repertoár, což dokumentují i shody s repertoárem publikovaným Holanem a Šteyerem.

Nejtradičnější z nich je Klabíkův kancionál. Bohunkův a Lochenický kancionál tvoří z větší části opisy Michnových sbírek Česká mariánská muzika a Svatoroční muzika – tato část jejich repertoáru však nebyla do katalogu zahrnuta. Dále obsahují starobylý repertoár včetně vícehlasých písní přelomu 16. a 17. století, se kterým je možné se v menší míře možné setkat u Holana, ale Božan už jej nepřebírá. Tato kancionály byly sepsány v době, kdy už vznikal novější repertoár druhé poloviny 17. století tvořící jádro Holanova kancionálu. Ten je v nich také v menší míře zachycen.

3. 7. 1. J. Klabík: Kancionál český

V 57 případech se Božanova melodie shoduje s Klabíkovou.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

č. tx	incipit tx	str.	č. náp	Št	Hol	jiné tisky	16. st
466	Otče náš milý Pane / dej nám Ducha svatého	s 414	b 002	* m	* i	Klab m	Br 1615 m
794	Chceš-li křesťane plniti / vůli Boží	s 735	b 005	* m	* v	Klab m	Br m
410	Otče Bože všemohoucí / slavný a divný	s 366	b 006	* m	* i	Klab m	
547	Bože ty jsi outočiště / a upevnění	s 486	b 020	* v		Klab m Klab m,v, Loch v, Boh v	Br m
11	Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	* m,v	v	Klab m	
278	O jak hrozná trápení! Přišla	s 264	b 027	*		Klab m	
141	O veliká milost Syna	s 103	b 045	* m	* i	Klab m	Vo m
552	Pane přispěj k mé pomoci	s 490	b 048	* i		Klab m	Br m
535	O blahoslavený člověk / kterýž v dobrém	s 481	b 054	m		Klab m, v	
59	Poslouchejte křesťané / co se jest stalo	s 039	b 057	* m	i	Klab m	
442	Modleme se Otci svému / v pokoře	s 393	b 061	* m	v	Klab m	Vo v

1	Vesele zpívejme	s 001	b 064	* m	i	Klab m	Br m, Vo m
56	Narodil se Kristus Pán / veselme se	s 038	b 067	* m	* i	Klab m	*
324	Poprosmež Ducha svatého	s 294	b 070	* m	* v	Klab m	Vo m
564	Jižť sluší srdce svého / k Bohu	s 500	b 073	* m	v	Klab m	Br m
404	Noc temnou přečkáš / velicí i malí	s 361	b 075	* m	i	Klab m	Br m, Dač v
41	Přijdiž náš vykupiteli	s 026	b 081	m	i	Klab m	Br m
397	Vesel se, a plesej duše má milá	s 349	b 088	* m	v	Klab m	
114	Dítě se nám narodilo / V tomto roce	s 081	b 092	* m		Klab m, HK v	
462	Beránku Boží Kriste / rač nám dát	s 410	b 094	* m	v	Klab m	Br m
4	Nová radost nového Krále	s 004	b 097	* m	* i,v	Klab m	Br m, Vo m
642	Nitida stella	s 563	b 098	m		Klab m	
406	Minula noční hodina / pokleknuoc	s 363	b 118	* m	* i	Klab m	
617	Již se přiblížil čas noční	s 538	b 120	* m	* v	Klab m	
47	A na zemi budiž lidem / pokoj	s 030	b 124	* m		Klab m	
53	Zvěstujem vám radost	s 036	b 132	* m	i	Klab m	Vo m
62	Chťic aby spal	s 041	b 133	* m	* i,v	Klab m	
467	Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 414	b 138 a	v		Klab m	Br v, Vo v
204	Ej ten silný lev Hospodine všemohoucí / Pane milý	s 197	b 140	* m	i	Klab m	Br m
451	přežádoucí	s 401	b 142	* m	*	Klab m	
68	Zavítej k nám dítě malé	s 045	b 150	* m	v	Loch v, Klab m	
306	Svatý Stvořitel / svatý náš Spasitel	s 283	b 151	m	i	Klab m	Br v
201	O Beránku Boží tichý / jenž	s 155	b 160		i	Klab m	
349	Jazyk nemůž vysloviti	s 311	b 173	* m	* i	Klab m	
639	Pod tvůj plášť se utíkáme	s 560	b 183 a	m	v	Klab m, Boh v	
415	Jak překrásné slunéčko vychází	s 369	b 186	* m	*	Klab m	
65	Nastal nám čas velmi veselý	s 043	b 188	* m	* i	Klab m	*
140	Kristus příklad pokory	s 102	b 189	* m	i	Klab m	Br m
607	Vždyckyť se sluší modliti	s 532	b 190	* m	* v	Klab m	
409	Hospodine uslyš hlas můj / předústojný	s 365	b 191	* m	i	Klab m	*
470	Pochválen budiž nyní Pán Bůh náš / kterýž nyní	s 416	b 198	* m		Klab m	
6	Po zlém pádu	s 005	b 202	* m	i	Klab m	*
208	Léto chvíle této	s 201	b 203	* m	* i	Klab m	*
332	Poprosmež Ducha svatého / bychom byli stále víry	s 299	b 204	* m	v	Klab m	Br m Br m, Vo m
205	Utěšený nám den nastal	s 198	b 205	* m	i	Klab m	Vo m
251	Bože Abrahámův	s 250	b 217	* m	*	Klab m	Br m
143	Umučení našeho / Pána milostného	s 105	b 221	m	v	Klab m	Br m
238	Svatý, svatý, svatý Bože / Pane Nebe,	s 224	b 247	m	i	Klab m	Br m
225	Radůjme se všickni nyní	s 216	b 248	* v	* i	Klab m	Br v
553	Nerač Pane v prchlivosti	s 491	b 256	* m		Klab m, HK v	Br m
329	Navštěv nás Duše svatý	s 297	b 263	* m	v	Klab m	*
459	Věřmež v Boha Otce Stvořitele všeho	s 407	b 275			Klab m	
605	Děkujemeť obránce náš	s 531	b 276	* m	* v	Klab m	Br m, Vo v
146	Všemohoucí Stvořiteli / Nebe	s 108	b 288	* m	* i	Klab m	Br m Br m, Vo m
3	Jakož o tom proroci	s 003	b 293	* m	* i	Klab m	Br m
257	O Bože Abrahamů	s 253	b 298	m	* i	Klab m	Br m

Ve 24 případech je melodie ve Slavíčku pozměněna nebo je ve vícehlasé úpravě.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

Incipit textu	str	Č.náp	Štey	Hol	Jiné tisky	rkp	16. st
Den vzkříšení Jezu Krista	s 219	b 001a	* m			Klab v, Loch v	*
Vstoupil jest Kristus na Nebe Pane v prchlivosti tvé / nerač mne trestat	s 287	b 009	* m	* v		Klab v	Br m
Takto volá sám Syn Boží	s 492	b 014	* v			Klab v	
Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 516	b 015	* v	v		Klab v, HK v Klab m,v, Loch v, Boh v	Br v
Veselým hlasem zpívejme	s 009	b 023	* m,v	v		Klab v	Br m
Má duše se nespouštěj	s 044	b 031	* v	* i,v		Klab v	Br v
Předobry Kriste Ježíši / Samsone	s 448	b 033	* m,v	* v		Klab v	
Člověče nevěř světu	s 265	b 035	v	v	Jesl v	Klab v,Loch v	
Povstaň, povstaň z prohřešení	s 514	b 052	* m		Zdoro v	Klab v,	
Věřím v Boha Otce všemohoucího	s 445	b 060	v	* i		Klab v	Br v
Máme z čeho chváliti	s 280	b 088	* m	v		Klab v	
Smutný čas nynější	s 379	b 094 a	v	* i		Klab v	Br v
Máme v Pána Boha věřiti / kterýž ráčil	s 140	b 109	m	v		Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
Bože Otče sesliž nám / nyní Ducha	s 405	b 116	* v	* i		Klab v	
O duše má rozmilá	s 293	b 138	* v			Klab v	Vo v, Br v
Hle přijde pán Spasitel náš	s 053	b 148	v	* i	Jesl v	Klab v, Loch v	
O spasitelná Hostye Jezu Kriste Synu Boží / dárce nebeského	s 010	b 183	* m	v		Klab v, Boh v	
Maria Magdaléna / v světě se kochala	s 328	b 196				Klab v, Loch v	
Poslán jest Archanjel	s 517	b 218	* m	v		Klab v	Vo v
Svatá Trojice Bože, jenžs mi ráčil dáti	s 663	b 222	*	v		Klab v	Br m, Vo m
Otče náš všemohoucí / jenž vše živíš	s 002	b 278	* m	i		Klab v	
Raděj se křesťane z toho / daru tak	s 367	b 279	*	* i		Klab v	
	s 524	b 289	* v	v		Klab v	VO v
	s 589	ON				Klab v	

3. 7. 2. Rukopisný kancionál z Lochenic u Hradce Králové

V Lochenickém kancionálu najdeme celkem 21 nápěvů, které existují i u Božana a 2 texty. Melodií je 20 upravených a 1 identická.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

incipit textu	str	č. náp	Mich	Št	Hol	jiné tisky	rkp	16. st
O duše má rozmilá	s 053	b 148		v	* i	Jesl v	Klab v, Loch v	
Již jest vyšel papršlek	s 061	b 148		* m	i	Jesl v	Klab v, Loch v	*
Den vzkříšení Jezu Krista	s 219	b 001a		* m			Klab v, Loch v	*
O spasitelná Hostye	s 328	b 196					Klab v, Loch v Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
Smutný čas nynější	s 140	b 109		m	v		Klab v, Loch v, Boh v,	
Kyrye elejson / o Otče nebeský	s 150	b 109		m	m		Klab v, Loch v, Boh v,	

						HK v	
O krásný Beránku / nad sním nejbělejší	s 285	b 109	m	v			Klab v, Loch v, Boh v, HK v
Zdrávas hvězdo mořská / Panenko Maria / myť k tobě voláme	s 545	b 109	* m	v			Klab v, Loch v, Boh v, HK v
Předobry Kriste Ježíši / Samsone	s 265	b 035	v	v	Jesl v		Klab v, Loch v
Raduj se dušičko milá / z drahého	s 444	b 035	v	v	Jesl v		Klab v, Loch v
		b 109					
Smutný čas nyníjší	s 140	o			Cit		Loch
Anjelský Chlébe, nám daný z Nebe	s 342	b 163	*				Loch m
Radujme se křesťané	s 056	b 146	m	* i	Jesl i		Loch v
Sem sem Děťátko / Do kolibčičky	s 056	b 043	* m	* i	Jesl v		Loch v
Vítej k nám Děťátko	s 094	b 147	v	v	Jesl v		Loch v
			MM 18				
Když v myšlení usmrcení	s 110	b 193	i t	* m	* i		Loch v
Zdrávas zdrávas Matko Boží	s 568	b 042			* i		Loch v
O růžičko! O lilium!	s 585	b 063		* m			Loch v
			MM 4				
Toto malé děťátko	s 046	b 093	v t	* m	* i		Loch v, Boh v
Zavítej k nám dítě malé	s 045	b 150		* m	v	Jesl v	Loch v, Klab m
			MM 4				
Sláva buď Bohu Otci / Nebe i země	s 089	b 093	v	* m	* i		Loch v, Boh v
		b 093					
Tato Hostie malá	s 097	o					Loch, Bohun
			SM				Klab m, v, Loch
Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	73v	* m, v	v		v, Boh v
							Br m

3. 7. 3. Rukopisný kancionál Pavla Bohunka z Rychnova nad Kněžnou

Božanův kancionál se s Bohunkovým shoduje v 26 případech. U tří se shodují pouze texty, 20 nápěvů je upravených a 3 jsou identické.

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

č. tx	incipit textu	str	č. náp	Mich	Št	Hol	rkp	16. st
185	Povstaň každá duše věrná	s 141	b 200				Boh	*
713	Buď pozdravený / amiterenský / biskupe	s 622	o		*		Boh	
160	Zdráv buď Kriste Boží Synu	s 124	b 220	SM 28	* i	* i	Boh i	
				i t				
214	Plesej všecko stvoření	s 206	b 111	SM 36	* m	* i	Boh i	
				i t				
93	Narodilo se Děťátko	s 060	b 107			v	Boh i	
14	Slovo na svět narozené	s 011	b 125		* m	i	Boh v	*
364	Veselte se o duše	s 329	b 051		* m	* i	Boh v	
368	Kriste rozkoši anjelská	s 332	b 125		m	i	Boh v	
				SM 54				
399	Spívej jazýk / Pange lingua	s 350	b 127	t	*		Boh v	
	Dnes křesťané znamenejme / a sobě							
477	připomínejme	s 421	b 283		m	v	Boh v	
491	Proč ten Istivý svět panuje	s 436	b 234				Boh v	
516	O lásco, lásco, lásco má	s 461	b 283		m	v	Boh v	

550	Miluji tě / velebím tě / můj přemilý	s 488	b 149		*			Boh v	
653	Zdravas Královno tůřanská	s 569	b 283 b 111		m	v		Boh v	
718	Při velikonočním času	s 631	a		v	i		Boh v	
778	Svatý Václave / vejvodo České země	s 691	b 208 b 183		* v	* v		Boh v	*
639	Pod tvůj plášť se utíkáme	s 560	a		m	v		Klab m, Boh v	
12	Hle přijde pán Spasitel náš	s 010	b 183		* m	v		Klab v, Boh v Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
183	Smutný čas nynější	s 140	b 109		m	v		Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
195	Kyrye elejson / o Otče nebeský	s 150	b 109		m	m		Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
309	O krásný Beránku / nad sních nejbělejší	s 285	b 109		m	v		Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
622	Zdravas hvězdo mořská / Panenko Maria / myt k tobě voláme	s 545	b 109		* m	v		Klab v, Loch v, Boh v, HK v	
69	Toto malé děťátko	s 046	b 093	MM 4 v t	* m	* i		Loch v, Boh v	
125	Sláva buď Bohu Otci / Nebe i země	s 089	b 093 b 093	MM 4 v	* m	* i		Loch v, Boh v	
138	Tato Hostie malá	s 097	o					Loch, Bohun Klab m, v, Loch	
11	Bůh Otec Syn i Duch svatý	s 009	b 023	SM 73v	* m, v	v		v, Boh v	Br m

4. Odkazy

V Božanově Slavíčku rájském se nachází 825 písňových textů a 317 nápěvů. Jestliže zkombinujeme uvedené texty s notovanými nápěvy a odkazy na nápěvy, nalezneme zde celkem 1204 možných kombinací. Božan odkazuje k 145 různým nápěvům. Některé texty se mohly zpívat na různé melodie, Božan tedy odkazuje jeden text k více nápěvům. K jedinému nápěvu je odkazováno 309 textů, ke dvěma 96 textů, ke třem 20 textů, ke čtyřem 10, k pěti 4, k šesti 7, k sedmi 2, k osmi 2 a k devíti také 2.

Nejčastěji odkazovanými písněmi jsou:

b 054 o	O blahoslavený člověk	36x
b 155 o	O přeslavná Paní světla	30x
b 196 o	O spasitedlná Hostye	25x
b 124 o	A na zemi budiž lidem	23x
b 022 o	Z hlubokosti mé těžkosti	23x
b 205 o	Utěšený den nám nastal	18x
b 284 o	Otče náš jenž v Nebi bydlíš	16x
b 048 o	Pane přispěj k mé pomoci	15x
b 293 o	Jakož o tom Proroci	13x
b 022a o	Kdož ochrany nejvyššího	13x
b 232 o	Každého dne / chvály hodné	11x
b 272 o	Prospěvůjmež všickni nyní	11x
b 051 o	Veselte se o duše	11x
b 283 o	Zdravas Královno tůřanská	11x
b 003 o	Zdráva jenž jsi pozdravená	11x

Stává se, že se na jeden nápěv odkazuje prostřednictvím různých textů písní.

Konkrétně se s tím setkáváme u těchto nápěvů:

b 022 (Co chce můj Bůh, Z hlubokosti mé těžkosti, Kdož ochrany nejvyššího)

b 030 (Ačkolivěť lidská chvála, Radůj se panno čistá)

b 033 (Má duše se nespouštěj, Outlosti na srdce)

b 051 (Radůjte se, radůjte, Veselte se ó duše)

b 068 (Den přeslavný jest k nám přišel, Proč svět rytěruje)

b 076 (Chvalme všickni Spasitele, Krista Krále nebeského)

- b 079 (Černěť já se přistrojím, O kdož mi dá vod dosti)
- b 098 (Kyrie elejson, Nitida stella, Pane smiluj se, Vesel se Panno)
- b 104 (Popřej nám milost k spívání, Rač se k nám Pane skloniti)
- b 109 (Slyšte o přátelé, Smutný čas nynější, Zdravas hvězdo mořská)
- b 127 (Pange Lingua, Šel přes potok Cedron)
- b 134 (Komuž já se uteku v tomto světě, Zdráv buď náš Stvořiteli)
- b 155 (Doroto Panenko svatá, O přeslavná Paní světa)
- b 183 (Hle přijde Pán, Spasitel náš, Pod tvůj plášť se utíkáme)
- b 203 (Léto chvíle této, Veliká tvá láska Bože)
- b 205 (Spívejmež všickni vesele, Utěšený nám den nastal, Zavítej Chlébe anjelský)
- b 209 (Bože věčný sám pro sebe, Dnešního dne věrní křesťané)
- b 247 (Svatý, svatý, svatý Bože, Kristus Ježíš Nazaretský)
- b 248 (Pán Ježíš Kristus vstal z mrtvých, Radujme se všickni nyní)
- b 272 (Pozdvihněm své mysli vzhůru, Prospěvujmež všickni nyní)
- b 284 (Uslyš Pane uslyš hlas náš, Otče náš jenž v Nebi bydlíš)
- b 285 (Ach Ježíši / ach láska má, Přijď Ježíši, pospěš láska)
- b 289 (Otče náš všemohoucí, Podvečer tvá čeládka)
- b 300 (Nuž všickni věrní Pána, Nyní se vše proměnilo)

V šesti případech je odkazováno na nápěvy, které nejsou v Božanově kancionálu zapsány, ale předpokládají znalost těchto písní ze Šteyerova Kancionálu českého (1683). V jednom případě jde o Michnovu píseň Den hněvu den z České mariánské muziky (č. 57), ta se však u Šteyera také vyskytuje:

(St = Šteyerův Kancionál český 1683 + strana, m = melodie, tx = text)

Č. textu	Incipit textu	Str.	nápěv	odkaz	Incipit odkazu	Št. 1683
36	Všickni věrní křesťané / Bohu chválu vzdejme	s 024	Št 950	Št 950	Jak rozličným způsobem	m tx
42	Prorokové Otcové / Svatí sou	s 027	Št 65 o	Št 65 o	Přišel čas utěšený	m, tx
811	Chvalte služebníci všickni	s 768	Št 957 o	Št 957 o	Rozžehnejme se s tím tělem	m, tx
187	Šel přes potok Cedron	s 143	Št 143	Št 143	Chvalmež Boha velebného	Št 143
798	Mějte se dobře lucerny	s 740	Št 945	Št 945	Ukrutná smrt, přehrozná smrt	m
800	Poslyšte mne národové	s 745	Št 945	Št 945	Ukrutná smrt, přehrozná smrt	m
806	Proč? Ach! Proč v tomto oudolí	s 763	Št 945	Št 945	Ukrutná smrt, přehrozná smrt	m
805	Rozškleb se tlamo pekelná	s 757	Št 945	Št 945	Ukrutná smrt, přehrozná smrt	m
148	Když v myšlení usmrčení	s 110	Št, MM	Št, MM	Den hněvu den	MM 57 m, tx
154	Maria pod křížem stála / žalostně	s 118	Št, MM	Št, MM	Den hněvu den	MM 57 m, tx

Setkáváme se také s odkazy na písně, jejichž nápěv se neobjevuje v kancionálech, které jsem měl k dispozici. Byly to pravděpodobně písně v té době obecně známé a proto nezapisované. Objevují se zde i odkazy na písně světské.

(* = obsahuje text)

č. tex	incipit textu	str.	incipit odkazu	Št 1683	Hol	jiné tisky	16. st
748	Jak Bůh v své velké moudrosti	s 661	Ach můj smutku má žalosti			Jesl	
803	Když čas přide k dni soudnému	s 749	Ach můj smutku má žalosti	*	*		*
722	Když Ježíš po světě chodil (II)	s 634	Ach můj smutku má žalosti	*	*		
804	Když Pán Kristus přijde k soudu	s 749	Ach můj smutku má žalosti				
737	Když za císaře Nerona	s 653	Ach můj smutku má žalosti		*		
739	Svatý Pavel vyvolený / mnohých národu	s 657	Ach můj smutku má žalosti	*			
627	Zdravas hvězdo mořská / ty jsi Matka Božská	s 549	Ave Maris Stella		*		
561	Já k tobě Pane Bože volám	s 497	Bože můj dárci dobrého	*	*		*
39	Maria čistá Panno	s 025	Bože smiluj se	*	*		*
785	Svědék Pána Jezu Krista	s 698	Chvalmež nyní Pána Boha				
713	Buď pozdravený / amiterdenský / biskupe	s 622	Můj nejmilejší Kriste Ježíši			Cit	
158	Co to nového / neslychaného	s 122	Nebeská panno / Božská	*			
742	Chvalmež Boha Stvořitele / syna jeho Spasitele	s 658	Plesej plesej Země česká				
661	O Královno nejjasnější / Paní naše nejsvětější	s 576	Plesej plesej Země česká				
664	Již čas bych se ti poroučel	s 579	Přijdiž přijď již o můj Jezu		*		*
604	Chval duše má Hospodina / za dobrodiní	s 529	Přijdiž přijdiž ó můj Jezu		*		
294	Maria Rodičko Boží, Panenko převelebná	s 273	Přijdiž přijdiž ó můj Jezu				
733	Srdce mé k tobě otvírá	s 648	Přijdiž přijdiž ó můj Jezu				
768	Krásná růžičko bez trní / štíte proti	s 678	Smilujte se o přátelé			Volní	
736	Bestymula dalmátského / krále Ivan	s 652	Smilujte se o přátelé				*
716	Rytíř Boží a Mučedník	s 627	Vážmež příklad smrtelnosti				
210	Prozpěvujeme všickni nyní	s 202	Vesel se říše nebeská	*			
363	O spasitelná Hostye	s 328	Vímť já jeden stromeček				*
609	Ve Jménu tvém líhám nejsvětější	s 533	Vímť já místo převelmi veselé			Št 1712	*
37	Z Nebe jest vyšel / Archanjel	s 024	Vímť já zahrádku velmi veselou	*		Št 1712	*
475	Radujme se všickni nyní	s 420	Vítej milá vítěj vzáctná				
287	Buď pozdravená / blahoslavená, o denice	s 269	známou notou				

U 66 písní najdeme odkaz „obecní notou“. Z nich u 55, kromě odkazu ON nelezeme také notaci nebo odkaz na melodii. 11 textů je odkazováno pouze k „obecné notě“. Toto označení nepoukazuje na jednu určitou melodii, ale k celé skupině široce známých nápěvů vhodného metrického rozměru. Jsou to nápěvy odpovídající textům se strofou složenou ze čtyř osmislabičných veršů. Praxe obecné noty představuje konkrétní případ všeobecně rozšířeného postupu kontrafaktur.¹⁶

¹⁶ Slovník české hudební kultury, Editio Supraphon, Praha 1997, s.635

Kontrafaktura

Termín kontrafaktura je odvozen z latinského slova *contrafacere*, což znamená napodobovat. Lze jej charakterizovat jako vytvoření textu na již existující melodii. Tento postup se používal převážně u jednohlasých písní, jsou však známy i případy přetextování vícehlasých skladeb.¹⁷

(* = obsahuje text, i = identická úprava, v = pozměněná úprava, m = pouze melodie)

č. textu	incipit textu	Bož. str.	odkaz na nápěv č.	Št 1683	Holan	rkp.	16. st
47	A na zemi budiž lidem / pokoj	s 030	ON	*	V	Klab v, Loch v	
700	Apolena svatá Panna	s 612	ON				
736	Bestymula dalmátského / krále Ivan	s 652	ON				
697	Biskup ctný Mikuláš svatý	s 608	ON				
267	Bože věčný Stvořiteli	s 258	ON	*			
361	Buď pochválen na věky Bůh	s 319	ON				
449	Budiž toto pokropení / srdce mého očištění	s 400	ON				
474	Bychom vesele zpívali / a spolu se	s 419	ON	*		Devo	
468	Darůj nám darem moudrosti	s 415	ON				
603	Díky Pánu laskavému Dnešní den věrní křesťané / památku slavnou	s 528	ON				
717	svěťme	s 631	ON				
476	Dnešní den věrní křesťané / s radostí připomínáme	s 420	ON				
450	Ej probudí se má duše / ze sna neb zazněl	s 400	ON				
473	Ej Zacheus muž nevelký	s 419	ON				
478	Chvalmež všickni Boha svého	s 422	ON				
731	Jestliže divů hledati	s 646	ON				
281	K Pánu Bohu čas volati	s 266	ON				
803	Když čas přide k dni soudnému	s 749	ON	*	*		
724	Když již ten svatý Kristu Kříž	s 639	ON				
735	Když kraloval Herodes král	s 649	ON				
738	Knížete apoštolského / totižto Petra	s 656	ON	*			
744	Markéta v slávě nebeské	s 659	ON				
772	Milost Boží když to chtěla	s 682	ON				
537	Milůj Pána Boha svého / hned z celého	s 482	ON				
493	Miluji tě Bože milý	s 440	ON	*	*		
765	Mocný Pán Bůh na výsosti / spravůjmne	s 675	ON		*		
796	Nad přikázání šestero / dvoje, i to desatero	s 737	ON	*	* j		
676	O přeslavné navštívení / Maria své	s 588	ON		*		
351	O světlo Trojice svatá	s 312	ON				
359	Otče Synu Duchu svatý	s 318	ON			Klab m	
447	Pamatůjme že sme v chrámě	s 397	ON				
802	Pán Ježíš Kristus pověděl / a den soudný	s 748	ON	*			
256	Pane Bože Abrahamu	s 253	ON				

¹⁷ Slovník české hudební kultury, Editio Supraphon, Praha 1997, s.469

448	Pokrop mně Pane Izopem	s 399	ON		* j		Klab m	
702	Poslouchejte lidé málo / co se s Juliánou	s 614	ON				Devo	
675	Považující památku / věrní slavného	s 588	ON	*	* j			
677	Raduj se křesťane z toho / daru tak	s 589	ON		*			
475	Radujme se všickni nyní	s 420	ON		*			
716	Rytíř Boží a Mučedník	s 627	ON					
692	Spívejte všickni spívejte / Kristovou nevěstu	s 600	ON					
753	Svatá Anna Bohu milá	s 665	ON			v	Klab v	
792	Svatá Kateřina milá / krále Kosta	s 711	ON	*				
789	Svátek se dnes připomíná / slavní svatého Martina	s 705	ON					
693	Svatý Ondřej slouha Boží	s 601	ON					
739	Svatý Pavel vyvolený / mnohých národu	s 657	ON	*	*			
758	Svatý poctivý mládenec / Mučedník Boží Vavřinec	s 669	ON	*	*			
698	Svatý Tomáš mnohá místa	s 610	ON	*				
734	Svatý Vít jako jasná zář	s 648	ON					
714	Svatý Vojtěch syn Slavníkův	s 623	ON			i	Klab m	Br v
785	Svědek Pána Jezu Krista	s 698	ON					
782	Světlí se slavnost nemalá / na Den svatého Michala	s 694	ON			v		
591	Svrchovaný věčný Králi / poněvadž ptáčkové	s 524	ON	*				
791	Vdova svatá Bohu milá / svatá Alžběta	s 708	ON					
766	Ve Jméno Boží krácejme	s 675	ON	*		v		
273	Velikomocný Císaři Věřmež v Boha nebeského / a Otce všemohoucího	s 261	ON				Devo	
687	/ kterýž stvořil	s 595	ON					
385	Vítej milý Jezu Kriste Všem křesťanům k potěšení / a pohanům k	s 341	ON	*		i		
769	zahanbení	s 678	ON			* v	Klab v	Br m
790	Všemi hlasy vychalujeme / život svatý	s 707	ON					
694	Za Marciána vladaře	s 603	ON					*
726	Zastav se sedláčku milý	s 642	ON					
30	Zavítej náš Stvořiteli/náš milý	s 020	ON	*	*			*
647	Zdráva buď Maria Panno / z Nebes kvítku	s 567	ON			*		
5	Zdráva jenž jsi pozdravena	s 005	ON	*	*			
40	Zdravas první slovo bylo	s 026	ON			*		
448	Pokrop mně Pane Izopem	s 399	ON			i		

5. ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zmapovat a zhodnotit zdroje nápěvů v Božanově kancionálu Slavíček rájský. Dokázali jsme si, že hlavním přímým pramenem tohoto kancionálu je dílo Václava Karla Holana-Rovenského *Capella regia musicalis*. Odtud Božan čerpal jak původní Holanovy písně, tak především starší díla ve dvojhlasé úpravě, kdy melodie byla opatřena generálbasovým doprovodem. Jedná se jak o písňový repertoár existující už v 16. století a zčásti i ve starší době, tak o tvorbu 17. století, včetně děl Adama Michny z Otradovic, která Holan často upravoval. Kromě Holana je dalším důležitým Božanovým pramenem Šteyerův jednohlasý Kancionál český, z něžž Božan čerpal melodie. Jiným přímým pramenem jsou Michnovy zpěvníky *Svatoroční muzika* a *Česká mariánská muzika*. Větší zastoupení modernizačních úprav proti původnímu znění však svědčí, že v Božanově době už byl Michnův hudební styl považován jako archaický. Z ostatních kancionálů 17. století se písně do Božana dostaly většinou zprostředkovaně přes Holanův a Šteyerův kancionál. Část nápěvů nebo jejich úprav pochází pravděpodobně přímo od Božana. Statistickou metodou však nelze zjistit s určitostí jeho hudební tvorbu. K tomu by mohla vést pouze hudební analýza.

V kancionálu Slavíček rájský se setkáváme s ve své době běžnou praxí odkazování na známé nápěvy. Odkazy vedou buďto k nápěvům uvedeným v kancionálu nebo k písním z jiných kancionálů nebo k ve své době obecně známým nápěvům. Setkali jsme se také s odkazy na tzv. obecnou notu, skupinu nápěvů vhodného metrického rozvržení.

Výsledky této práce jsou omezeny výběrem pramenů, se kterými bylo pracováno. Větší množství pramenů by práci zpřesnilo, avšak podstatná zjištění ohledně základních Božanových zdrojů by se pravděpodobně příliš nezměnila.

6. Seznam pramenů a literatury:

Prameny:

Rukopisy:

- Boh* Rychnov nad Kněžnou, Muzeum Orlických hor, rkp. sign. N 417, tzv. kancionál Pavla Bohunka z Rychnova nad Kněžnou, 1679
- Dač* Dačice, Městské muzeum a galerie, rkp. bez sign., Dačický žaltář, začátek 17. století.
- Klab* Brno, Moravské zemské muzeum, Ústav dějin hudby, rkp. sign. A 6 812, kancionál Jana Klabíka, po roce 1670, provenience: Želechovice u Vizovic
- Loch* Hradec Králové, Muzeum, rkp. sign. II A 32, Lochenický kancionál, 1667–1697
- HK 48* Hradec Králové, Muzeum, rkp. sign. II A 48, pohřební kancionál z Neděliště, 1725.

Tisky:

- Božan* *Slaviček rájský*, sestavil J. J. Božan, Hradec Králové 1718.
- Jesl* *Jesličky*, sestavil Fridrich Bridel, Praha 1658.
- Holan* *Capella Regia Musicalis*, sestavil V. K. Holan-Rovenský, Praha 1693.
- MichnaČMM* Adam Michna: *Česká mariánská muzika* Praha 1647, ed. J. Sehnal a L. Štukavec, Praha 1989.
- MichnaSM* Adam Michna: *Svatoroční muzika*, Praha 1661, ed. F. Malý, J. Sehnal a L. Štukavec, Praha 2001.
- MichnaLČ* Adam Michna: *Loutna česká*, Praha 1653, ed. M. Horyna, České Budějovice 1984.

Katalogy:

Incipitový katalog písňového repertoáru 16. až 18. století, Katedra hudební výchovy PF JU

Literatura:

KOUBA, Jan: *Od husitství k Bílé hoře*, Hudba v českých dějinách, Praha 1983, s. 110.

LÉBL, Vladimír a kol.: *Hudba v českých dějinách. Od středověku do nové doby*, Praha, Supraphon 1983.

MALURA, J., KOSEK, P.: *Slaviček rájský, Jan Josef Božan*, Brno 1999.

SEHNAL, Jiří: *Český zpěv při mši*, in: Hudební věda 29, č. 1, 1992.

SEHNAL, Jiří: *Pobělohorská doba*, Hudba v českých dějinách, Praha 1983

Slovník české hudební kultury, Editio Supraphon, Praha 1997,

SUCHÁ, Barbora: *České vícehlasé žaltáře ze začátku 17. století*. Diplomová práce na PF JU, České Budějovice, 2006.

VONDRÁČEK, Radim: *Postní písně a rozjímání v kancionálu J. J. Božana*, diplomová práce na KTF UK, Praha 2005